www.nv-online.info

№ 26 (4073)

5 красавіка 2016 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

АВАЛЬНАЯ ЗАЛА

Паехаў ваяваць? Пад суд!

Учора пачала працу 9-я сесія парламента, і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў адразу ў двух чытаннях прынялі папраўкі да некаторых законаў Беларусі, якія тычацца крымінальнай адказнасці.

Старшыня КДБ Беларусі **Валерый Вакульчык**, які выступаў перад дэпутатамі, сказаў, што гэтыя папраўкі скіраваны найперш на барацьбу з экстрэмізмам. Ён патлумачыў:

«Сёння, калі, напрыклад, узбуджана крымінальная справа супраць грамадзяніна Беларусі, які ўдзельнічае ў баявых дзеяннях ва Украіне, незалежна ад таго, на якім баку ён ваюе, яго можна пакараць толькі тады, калі суд дакажа, што гэты чалавек меў ад сваіх дзеянняў матэрыяльную карысць. То бок – калі ён атрымліваў за гэта грошы. Калі ж падсудны зможа даказаць, што ён грошай не атрымліваў, а ваяваў за ідэю, паводле дзеючых сёння законаў, пакараць яго немагчыма. А вось новая папраўка, якая ўнесена ў Крымінальны кодэкс, дае магчымасць судзіць грамадзяніна Беларусі, які ваюе дзесьці за мяжой нашай краіны на чыімсьці баку, незалежна ад матываў».

Таксама ўнесены папраўкі, якія прадугледжваюць крымінальную і адміністрацыйную адказнасць за экстрэмісцкую дзейнасць, здзяйсненне правапарушэнняў, звязаных з прадметамі паражальнага дзеяння і зробленымі з гаручых сродкаў, – так званымі «кактэйлямі Молатава». Акрамя таго, папраўкі абмяжоўваюць для грамадзян валоданне прадметамі, якія могуць быць скарыстаны ў якасці “кактэйляў Молатава”. Уведзена крымінальная адказнасць за дзеянні, звязаныя са стварэннем і фінансаваннем дзейнасці экстрэмісцкіх фарміраванняў.

Новыя папраўкі дазваляюць чыноўнікам затрымліваць экстрэмісцкую, на іх погляд, літаратуру. Раней, як патлумачыў спадар Вакульчык, на мяжы можна было затрымліваць толькі тую літаратуру, па якой ужо ёсць рашэнне суда і якая ў судовым парадку названа экстрэмісцкай. Цяпер жа памежнікі могуць затрымліваць літаратуру, не чакаючы рашэння суда альбо калі гэтыя кнігі яшчэ не ў спісе забароненых.

ЧУЛІ?

140 еўра ў месяц пад'ёмных уладальнікам Карты паляка

Кіраўнік камісіі Сейма Польшчы па сувязях з палякамі за мяжой **Міхал Дворчык** заявіў 4 красавіка, што прынятыя парламентам папраўкі да закона аб Карце паляка палегчаць пераезд у Польшчу грамадзянам краін СНД і Балтыі польскай нацыянальнасці.

Паводле слоў дэпутата, на падставе Карты паляка грамадзяне з гэтых краін змогуць прыязджаць у Польшчу і атрымліваць польскае грамадзянства пасля года пражывання ў краіне. На працягу першых 9 месяцаў такія асобы будуць атрымліваць штомесячную дапамогу памерам 600 злотых (140 еўра).

МУС Польшчы чакае, што на працягу 10 гадоў у Польшчу прыедуць каля 200 тысяч палякаў з краін СНД і краін Балтыі.

ПАД ГРАДУСАМ

Май прыйшоў у красавіку

Гэты тыдзень адзначыцца карэнным пераломам у кліматычных умовах: паветраныя патокі зменяцца на паўднёва-заходнія, і з акваторыі Міжземнамор'я да нас накіруецца субтрапічнае цяпло. Сярэдняя тэмпература чакаецца на 4–8°С вышэй за норму і дасягне паказчыкаў, характэрных для сярэдзіны мая.

Ужо сёння, **5 красавіка,** пераважна без ападкаў. Ноччу і раніцай месцамі слабы туман. Тэмпература ноччу -1…+6°С, днём +13…+19°С. У сераду днём будзе ўвогуле +15…+20°С, па паўднёвым захадзе да +24°С. Такое ж надвор'е прагназуецца і на чацвер.

У **пятніцу і суботу 8 і 9 красавіка** месцамі, пераважна па паўночным захадзе, кароткачасовыя дажджы, навальніцы.

Тэмпература ноччу +7…+13°С, 8 красавіка па паўночным усходзе +4…+6°С; днём +16…+23°С, па паўднёвым усходзе да +25°С, у паўночна-заходніх раёнах +12…+15°С.

У **нядзелю 10 красавіка** праз Беларусь будзе праходзіць больш актыўны атмасферны фронт, які прынясе ўжо на большую частку тэрыторыі кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах – навальніцы.

Тэмпература ноччу +5…+12°С, днём +12…+19°С, па паўднёвым усходзе +20…+22°С, у крайніх заходніх раёнах каля +10°С.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Визовое соглашение почти готово

Об этом в интервью TUT.BY заявила Андреа Викторин – глава представительства Евросоюза в Минске.

– Хотя мы переживаем очень сложные времена, мы всерьез намерены подписать соглашение об упрощении визового режима. Разумеется, мы серьезно относимся к соображениям безопасности и рассматриваем соответствующие меры, – сказала дипломат.

Собеседница пояснила, что соглашение почти готово. Осталась всего одна загвоздка. Брюссель хочет получить от Минска подтверждения надежности дипломатических паспортов. Их владельцы смогут пользоваться безвизовым режимом.

СІМВАЛІЧНЫЯ КАДРЫ

Паглядзіце на верхні здымак. Сярод тых, хто выйшаў на святкаванне 98-х угодкаў Беларускай Народнай Рэспублікі, – шмат моладзі. І гэта сімвалічна.

Як сімвалічна і тое, колькі тысяч чалавек прыйшлі ў мінулую пятніцу ў царкву Пятра і Паўла на Нямізе, каб развітацца з НАРОДНЫМ ПАЭТАМ, няўрымслівым барацьбітом за Беларушчыну НІЛАМ ГІЛЕВІЧАМ. Ім, спадкаемцам волата нацыянальнай літаратуры, да голасу якога прыслухоўвалася ўся свядомая Беларусь, здзяйсняць галоўную мару Ніла Сымонавіча – вярнуцца да каранёў сваіх, дайсці, дайсці да сапраўднай Беларусі.

(Фота NN.BY , TUT.BY)

ЗАКУЛІССЕ

Уладзімір Някляеў:

«У Амерыцы я – Дон Жуан»

Тры тыдні красавіка лідар ствараемага руху “За дзяржаўнасць і незалежнасць Беларусі”, кандыдат у прэзідэнты на выбарах 2010 года Уладзімір Някляеў правядзе ў ЗША.

Праграма візіту была распісана загадзя: выступленне ў некалькіх амерыканскіх універсітэтах, сустрэча з прадстаўнікамі «Беларуска-амерыканскага задзіночання” – найбуйнейшай і найстарэйшай арганізацыі мігрантаў з Беларусі ў ЗША, па запрашэнні якой гэты візіт і ладзіцца.

Адразу па прылёце – 31 сакавіка – Някляеў наведаў Дзярждэпартамент Злучаных Штатаў Амерыкі. *«ЗША сур'ёзна настроены прымусіць Лукашэнку выканаць іх умовы, у першую чаргу па правядзенні свабодных і празрыстых парламенцкіх выбараў, якія адбудуцца восенню гэтага года,* – заявіў пасля сустрэчы ў Дзярждэпе беларускі палітык. – *Мне падалося, што ЗША збіраюцца адмяніць санкцыі толькі ў выпадку, калі Лукашэнка дазволіць правесці сумленныя выбары».*

Зразумела, што ў перапынку паміж лекцыямі і сустрэчамі Уладзімір Някляеў знаёміцца з Амерыкай. Цікавыя фота ён змяшчае ў сацыяльных сетках. Так, на адным з першых Уладзімір Пракопавіч у кампаніі прыгожай незнаёмкі пад галінамі сакуры. Што за прыгажуня разам з палітыкам, які накіраваўся ў Амерыку без жонкі Вольгі?

– *Гэта перакладчыца Алеся*, – усміхаецца Уладзімір Пракопавіч. – *Яна сустракала мяне і суправаджала падчас візіту ў Дзярждэпартамент. Недалёка ад будынка дэпартамента і цвіце тая самая сакура, паглядзець на яе прууца са ўсяго свету, нават японцы. Ну і я, вядома ж, пабываў…*

Датэлефанаваліся мы да Някляева, калі ў Нью-Ёрку было 7 гадзін раніцы. Палітык толькі прачнуўся, але ўжо жартаваў:

– *Тут у Нью-Ёрку цэлы россып прыгажунь. Я ў Амерыцы – Дон Жуан. Учора, напрыклад, збіраліся ў доме Алесі Кіпель – дачкі Вітольда Кіпеля і святкавалі 98-я ўгодкі абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі. Там я абдымаўся і з Ірынай Красоўскай, і з Таццянай Процька, і з нашай славутай спявачкай Валянцінай Пархоменка і яе дачкой Вольгай, якая вырасла таксама прыгажуняй, і яшчэ з многімі-многімі беларускамі, якія зляцеліся з розных куткоў Амерыкі – з Філадэльфіі, Нью-Джэрсі. Беларусы ў ЗША раскіданы па розных штатах, і усе з радасцю сабраліся ў Нью-Ёрку, каб і мяне таксама пабачыць… Я на такім свяце не помню, калі быў. У 10 гадзін раніцы пачалося і да 10 гадзін вечара доўжылася. І ўвесь час нам было пра што гаварыць. Усім хораша было, цікава. На што я звярнуў увагу: сярод гасцей было многа моладзі. З аднаго боку, прыемна, што маладзее дыяспара, расце змена, бо Янку Запрудніку ўжо 90 гадоў. З другога – зразумела, што з Беларусі моладзь з'язджае…*

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ТАК ТРЫМАЦЬ!

Вікторыя Азаранка:

«Мае родныя далі мне крылы!»

Пятую пазіцыю беларуская тэнісістка заняла ў абноўленым рэйтынгу WTA, дзякуючы бліскучай перамозе на турніры ў Маямі. Вікторыя ўзнялася адразу на тры прыступкі ў першай дзясятцы.

Найлепшай ракеткай свету па-ранейшаму застаецца амерыканка **Серэна Уільямс**, але яе перавага над саперніцамі паступова змяншаецца. Другое месца займае **Ангеліка Кербер** з Нямеччыны, на трэцім – **Агнешка Радваньска** з Польшчы. Чацвёртае месца, паміж Радваньскай і Азаранка, займае іспанка **Гарбін Мугуруза**.

Нагадаем, што беларуска выйграла два запар турніраў катэгорыі «Прэм'ер» у Індыян-Уэлсе і Маямі.

«Я хачу прысвяціць гэтую перамогу сваёй сям'і, маім бацькам, якіх я бачу вельмі рэдка, але менавіта яны навучылі мяне шматлікім значным у жыцці рэчам. Яны далі мне карані, і я заўсёды ведаю, адкуль я родам. Мае родныя далі мне крылы, так што я магу лятаць. Вялікі дзякуй!», – эмацыянальна сказала Вікторыя пасля перамогі ў Маямі.

КАРЦІНА ДНЯ

Беларусь губляе працаўнікоў

Сярэдняя колькасць работнікаў на беларускіх прадпрыемствах скарачаецца. Так, у прамысловасці за мінулы год стала менш работнікаў амаль на 51 тысячу, у будаўніцтве – на 16,6 тысячы. Такія дадзеныя прыводзіць Белстат.

Прычым такая карціна назіраецца некалькі апошніх гадоў. Напрыклад, у 2013 годзе на прадпрыемствах прамысловасці працавала 881 тысяча чалавек, у 2014-м – ужо на 40 тысяч менш. За мінулы год галіна яшчэ больш сышла ў мінус – адразу на 50,8 тысячы да 790.200 чалавек. Для параўнання: у 2011 годзе ў прамысловасці была занята 921 тысяча чалавек. Гэта амаль на 131 тысячу работнікаў больш, чым у 2015 годзе.

Транспартнікі за мінулы год пазбавіліся 6,3 тысячы спецыялістаў, а ў 2014-м – 3,8 тысячы. І толькі ў сельскай гаспадарцы няма такога адтоку кадраў. Нават наадварот: у 2014 годзе сярэдняспісачная колькасць у галіне скарацілася на 12,1 тысячы чалавек, а ў мінулым – усяго на 5,9 тысячы.

За мінулы год істотна «ўсохлі» і сярэднія зарплаты ў пераліку на долары: у сельскай гаспадарцы – на 141 долар (да 299 долараў), у прамысловасці – на 206 (да 436 долараў), на транспарце – на 219 (да 456 долараў), а ў будаўніцтве – на 293 (да 484 долараў).

«КРУГЛЫ СТОЛ»

«Хочаце, каб ваша дзіця вучылася ў беларускамоўным класе? Калі ласка, толькі не чакайце з мора надвор’я…»

Праваабаронцы сумесна з бацькамі з розных гарадоў краіны, якія дамагліся беларускамоўнага навучання для сваіх дзяцей, правялі “круглы стол” на тэму “Беларускамоўнае навучанне ў школах у рэгіёнах Беларусі”.

На своеасаблівым “бацькоўскім сходзе” прысутнічалі праваабаронцы **Зміцер Салаўёў** (мадэратар мерапрыемства), **Уладзімір Вялічкін**, **Сяргей Гоўша, Аляксей Лапіцкі** і **Леанід Свецік**, моваведчыня **Вінцук Вячорка**, ...

...папярэдзілі, што мая дачка будзе адна такая. А перад навучальным годам патэлефанавалі і дадалі, што школу для навучання вызначылі аж на ўскраіне горада. І тады я сказала: “Буду выкарыстоўваць сваё права адпраўляць дзіця ў тую школу, у якую захачу”...

...сабе дадатковых праблем. І сёння перад чыноўнікамі трэба ставіць пытанне так: з якімі асабіста вы выступаеце ініцыятывамі і праграмамі, каб у школах было больш беларускамоўнага навучання? А то атрымліваецца, што яшчэ і бацькоў адгаворваюць...

...ў Гродне адбыўся пэўны прарыў. За пяць гадоў колькасць беларускамоўных вучняў павялічылася да 35, а дзве школы прымаюць дзяцей у беларускамоўныя класы без усялякіх праблем. І ўжо два гады ў горадзе працуюць дзве гімназіі...

Алесь СІВЫ.

ПРАБЛЕМА ДНЯ

50.000 ці 1.000.000?

СКАЗАНА!

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

– Майце на ўвазе, што гэта жалезнае рашэнне прэзідэнта! 50 і болей тысяч рабочых месцаў павінны быць створаны. Інакш нам людзі скажуць: ну што ж вы, нам падоўжылі пенсіённы ўзрост, а работы няма. Вось гэтага быць не павінна. Гэтага і не будзе.

(Падчас нарады па пытаннях развіцця пенсіённай сістэмы 25 сакавіка 2016 года.)

Аляксандр Лукашэнка гаворыць пра стварэнне пакуль толькі 50 тысяч новых працоўных месцаў. А некалькі гадоў таму Аб’яднаная грамадзянская партыя заявіла, што ведае, як даць працу мільёну беларусаў. За кім рэальнасць? Каб больш-менш высветліць гэтае пытанне, “Народная Воля” звярнулася за каментарыем да старшыні Аб’яднанай грамадзянскай партыі.

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА:

– Так, эканамісты АГП распрацавалі спецыяльную праграму пад назвай «Мільён працоўных месцаў»...

...падставе. Тады Беларусь перажывала першую хвалю сур’ёзнага эканамічнага крызісу, а мы заявілі пра тое, што ведаем рэцэпт выхаду з яго. На гэтай сустрэчы...

Што тычыцца антыкрызіснай праграмы АГП, яе часткі «Мільён працоўных месцаў», то яшчэ ў 2011 годзе Станіслаў Антонавіч Багданкевіч з рук у рукі перадаў праграму тагачаснаму прэм’ер-міністру Міхаілу Мясніковічу. Прычым ініцыятарам сустрэчы быў сам Мясніковіч. Праўда, запрашаў ён Багданкевіча на размову на некалькі іншай ...

...унутраны валавы прадукт паменшыўся за 2015 год на 22 млрд долараў! У 2014 годзе ён быў 76 млрд, а за мінулы год скараціўся да 54 млрд долараў. Сукупная запазычанасць складае 71 працэнт ад ВУП, і гэта пры тым, што ва ўрадзе прынята рашэнне, што чырвоная рыса, пагроза нацыянальнай бяспецы пачынаецца пры запазычанасці, роўнай 50 працэнтам унутранага валавога прадукту. У бюджэце, па маіх меркаваннях, сёння няма грошай нават на стварэнне 50 тысяч працоўных месцаў.

І ўсё ж рэальныя ўмовы для стварэння ...

...выхаду на пенсію цягне за сабой праблему працаўладкавання. І гэта вельмі сур’ёзная праблема. Што будуць рабіць гэтыя людзі? Папаўняць шэрагі дармаедаў альбо з’язджаць з краіны ў пошуках работы. Не за тыя рэформы бярэцца ўрад. Яны спрабуюць нешта вырашаць у сацыяльнай сферы, не закранаючы базіс – эканоміку. Але гэта абсалютна тупіковы шлях.

ПАЗІЦЫЯ

«Не гнявіце нябёсы!»

*Кошты падвышаюцца ледзь не кожны дзень, заробкі за імі не паспяваюць. Сёння многія задаюць адно і тое ж пытанне: як жыць? Як пераадолець крызіс? Адказ, канешне, у кожнага свой. Вось што думае на гэты конт мастацкі кіраўнік народнага маладзёжнага калектыву “Легіён” Палаца культуры ААТ «Мазырскі НПЗ» **Аляксандр Мазькоў.***

– Беларусы ўвогуле вельмі ўстойлівы народ, – *адзначыў Аляксандр Васільевіч у інтэрв'ю абласной газеце.* – Нам баяцца крызісаў? Мы на генетычным узроўні непахісныя і непераможныя! Наш народ толькі за мінулае стагоддзе столькі перажыў: царскі прыгнёт, калектывізацыю, грамадзянскую і дзве сусветныя вайны, голад, развал звышдзяржавы. Тады не было лягчэй. А нас палохаюць крызісам! Мая мама вайну ў акупацыі перажыла – спытайце ў яе, што такое крызіс. Спытайце ў той маці, якая адправіла здаровага і прыгожага сына ў войска, а з Афгана яго ў «цынку» прывезлі... Вось гэта крызіс і боль на ўсё жыццё. Захавай нас Божа ад такіх пошасцяў! А цяперашняя сітуацыя – гэта, на мой погляд, часовыя цяжкасці. Усё будзе добра. Галоўнае – верыць. Калі верыш, то ўсё абавязкова будзе нават лепш, чым сам можаш зладзіць. Думкі маюць уласцівасць матэрыялізавацца. Памятайце: вы прыцягваеце да сябе тое, ува што верыце.

Калі Бог хоча зрабіць цябе шчаслівым, ён вядзе цябе па самай цяжкай дарозе, таму што лёгкіх шляхоў да шчасця не бывае. У той час, пакуль многія ныюць, лепш бы задумаліся: можа, усё ж такі ў вас не хлеб чэрствы, а брыльянты дробныя? Так што не накручвайце сябе і не гнявіце нябёсы.

Даша ПАЎЛОЎСКАЯ.

НУ І НУ!

Да 10 мільёнаў штрафу…

У Беларусі ўступілі ў сілу палажэнні заканадаўства, якія павялічваюць санкцыі за продаж тавараў грамадзянамі, якія не зарэгістраваны ў якасці прадпрымальнікаў. Артыкул 12.17 КаАП цяпер прадугледжвае пакаранне за продаж тавараў з рук у неўсталяваных для гандлю месцах або без адпаведнага дазволу ўлад – штраф у памеры ад 5 да 50 базавых велічынь. Раней да бабулек, якія гандлявалі ў пераходах альбо каля рынкаў шкарпэткамі, што самі звязалі, ці закаткамі са свайго агарода, заканадаўства ставілася больш літасціва – іх маглі аштрафаваць максімум на 3 базавыя велічыні.

Таксама ўведзена ўзмоцненая адказнасць у дачыненні да фізічных асоб за продаж тавараў, рэалізацыя якіх патрабуе атрымання спецыяльнага дазволу (алкаголь, цыгарэты).

ПОЗИЦИЯ

Статкевич критикует Европу

На прошлой неделе стало известно, что в этом году Евросоюз выделит Беларуси 29 млн евро. Глава представительства ЕС в Беларуси **Андреа Викторин** пояснила, что средства пойдут на решение проблем, связанных с миграцией, региональным развитием и экономическим развитием страны в целом. Еще около 7 млн евро планируется выделить на экономическое развитие регионов. *«Окончательный размер суммы еще обсуждается»,* – сообщила европейский дипломат и заметила: – *Главное – не цифры, а организация сотрудничества между местной властью, гражданским обществом, другими партнерами с целью устойчивого развития регионов. Важно также, чтобы инициатива развивалась снизу».*

Экс-кандидат в президенты Николай Статкевич, встречаясь в Могилеве с демобщественностью, подверг критике такую позицию ЕС. В частности, он отметил, что белорусские власти создали 2400 неправительственных организаций для получения денег от Запада. *«Добрую долю поддержки, которую имел неправительственный демократический сектор, будут иметь так называемые государственные-негосударственные организации»,* – заявил он.

Политик обвинил Запад в том, что он действует в отношении Беларуси по принципу «лишь бы тихо» – «нет войны и хорошо». *«И они не воспринимают аргументы, что это «лишь бы тихо» все равно приведет к нетихому, так как страна идет к драматическим событиям, а они в это время ослабляют проевропейские демократические силы»,* – считает он.

От редакции

Не так давно в «Народной Воле» было напечатано письмо жителя Гродно Ивана Мелеховца. В нем он затронул актуальный вопрос: в чем сила и слабость России?

«Когда я смотрю по телевидению «шоу» В.Соловьева и другие подобные передачи, мне бывает стыдно за участвующих в них политиков и жалко их, – писал И.Мелеховец. – Подавляющее большинство заражено манией величия России. Эта болезнь, как ржавчина, разрушает их сознание, совесть, человечность».

По мнению автора той публикации, очень важно, какими методами достигается величие любой страны. «Германия, например, получив горький урок в известном прошлом, сейчас добивается своей значимости не за счет накачивания военных мускулов, а за счет совершенствования техники, повышения уровня производительности труда, улучшения уровня жизни людей. Китай также повысил свою престижность не за счет оружия, а благодаря проведенным реформам и трудолюбию своих граждан».

И.Мелеховец считает, что «Россия свою манию величия, имперские замашки основывает на силе оружия. Особенно в последние годы, с укреплением власти Путина. Возомнил себя собирателем земель Российской империи. Подписанные международные соглашения о неприкосновенности границ для него ничто. Действует, как в басне Крылова: «У сильного всегда бессильный виноват».

И вывод: «Дорогие россияне! Вкладывайте свои силы и таланты в экономику, добейтесь значительных успехов, высокого уровня жизни – и люди других стран к вам потянутся. Ведь у вас есть для этого все условия: достаточно земли, природных ископаемых и прочих ресурсов. Пора стать цивилизованной европейской страной. Имидж «русского медведя» не дает повода для гордости».

Публикуя письма дискуссионного характера, редакция, конечно, не исключает возможности продолжения разговора, выхода на обсуждение проблемы широкой общественностью. Корреспонденция И.Мелеховца из Гродно также вызвала определенный резонанс. В одном городе с ним проживает Дмитрий Сергеевич Овсейчик, который первым вступил в полемику с автором статьи «В чем сила и слабость России».

Знакомя уважаемых читателей с позицией Д.Овсейчика, мы в то же время попросили известного политолога и публициста, кандидата исторических наук **Валерия Карбалевича** *прокомментировать ее, то есть взглянуть на проблему глазами независимого эксперта. Хотя окончательный вывод – за каждым из вас, дорогие друзья.*

P.S. *Письмо Д.Овсейчика публикуется с сохранением авторского стиля. Для автора не существует такой страны, как* **Беларусь,** *он по-прежнему живет в* **Белоруссии** *(оставляем его написание).*

Дмитрий ОВСЕЙЧИК (Гродно)

Мой ответ тебе, земляк…

Уважаемый Иван Мелеховец!

Прочитал Вашу статью в газете «Народная Воля» за 18 декабря 2015 года под заголовком «В чем сила и слабость России». Не могу оставаться равнодушным к тому, что Вы в ней изложили. Меня, как патриота и болеющего за судьбу своей страны и СНГ, тронул ваш односторонний подход (без стратегического мышления) к рассмотрению ситуации в России.

Рассуждения вроде на первый взгляд безобидные, гуманные, но смысл заложен глубокий с недоброжелательным уклоном в адрес очень важной для нас страны. Если взять за основу и исполнить то, что вами написано, то надо в России изменить Конституцию, законы и направление курса…

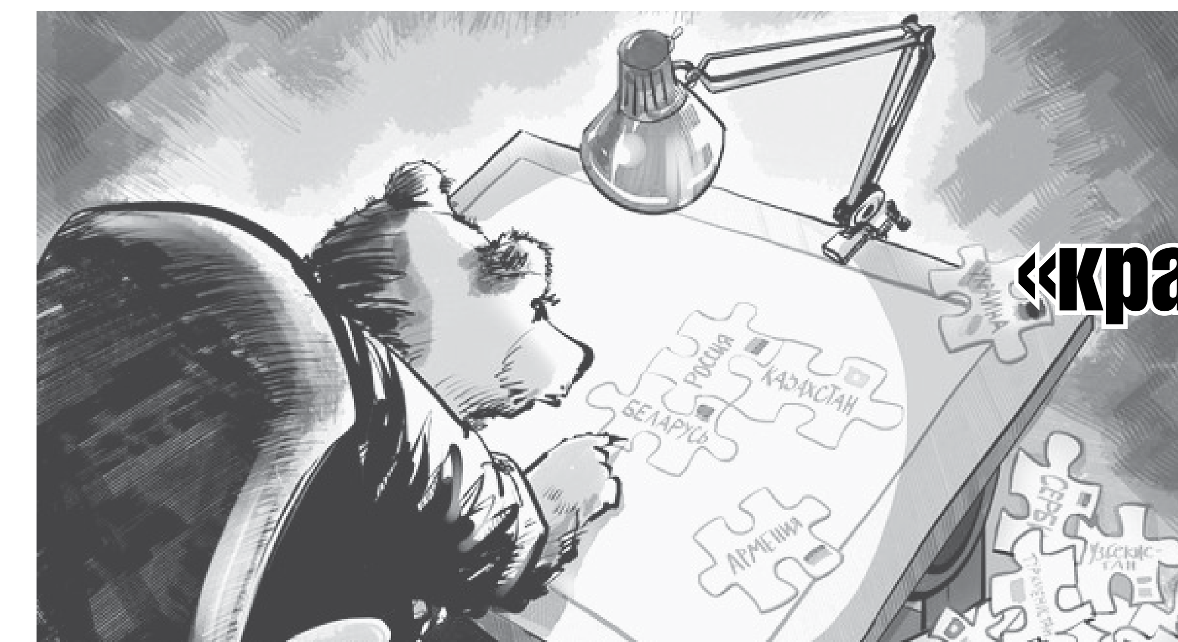
Для того чтобы всем читателям стало ясно и каждый сам смог судить, кто прав, а кто в глубоком заблуждении, даю пояснения на все ваши негативные выводы.

Было написано, что дети, ...

...резко появились олигархи, миллиардеры и т.д. СССР из социалистического резко стал капиталистическим.

Вот и наступил для Америки долгожданный момент завладеть миром. И при этом она объявляет себя «демократической и сверхдержавной» страной. И под этим лозунгом она начала наводить свои порядки в разных регионах мира. Где противостояли ей, там брала верх силой оружия, чтоб подчинить себе. Таких примеров очень много – это Афганистан, Пакистан, Сирия, Корея, Иран, Ливия, Югославия, Украина и т.д.

Также Америка пыталась прибрать к своим рукам и Белоруссию. Предъявляла разные претензии, искала повод придраться, так как наш президент А.Г.Лукашенко не пришелся ко двору, оказался крепким орешком. Она хотела навязать нам свою пагубную модель развития, на что руководство Белоруссии не пошло, но тем не менее объявляло свою страну ...

Валерий КАРБАЛЕВИЧ, кандидат исторических наук, политолог

Феномен «красного человека»

Российско-советский патриотизм

Внешняя агрессия как способ существования империи

Милитаризация на фоне деградации

Народная Воля
http://www.nv-online.info
5 КРАСАВІКА 2016 г.

ЗАКУЛІССЕ

Аляксей ДУДАРАЎ:

«Гэта яшчэ не канец»

У гэтым годзе не адбылося ўручэння адной з самых высокіх узнагарод у тэатральным свеце Беларусі – прэміі "Крыштальная Паўлінка" паставілі на паўзу. Грошай няма ці артыстаў, якія вартыя атрымаць прэмію? На гэтае пытанне "Народная Воля" папрасіла адказаць вядомага драматурга, старшыню Беларускага саюза тэатральных дзеячаў Аляксея Дударава.

[illegible]

Для даведкі

Прэмія "Крыштальная Паўлінка" заснавана Саюзам тэатральных дзеячаў. [illegible]

Марына КОКТЫШ.

СЛЫШАЛИ?

В поисках правды: белорусская милиция закупает партию детекторов лжи

Десять полиграфов обойдутся МВД более чем в 1,7 млрд рублей.

[illegible]

Сергей ВЕСНИН.

ПРАЕКТ

Хлопец з Маларыты апране баскетбалістаў «Цмокі-Мінск»

[illegible]

ВІНШУЕМ!

Барыс КІТ:

«Што мне 106 гадоў – не верыцца...»

Адзін з самых знакамітых нашых землякоў, вучоны з сусветным імем напярэдадні чарговага дня нараджэння распавёў "Народнай Волі" пра некаторыя асабістыя моманты свайго жыцця.

[illegible]

З асабістай справы

Барыс Кіт – беларускі грамадскі дзеяч, педагог, матэматык, фізік, канструктар амерыканскай ракетнай тэхнікі.

Нарадзіўся 6 красавіка 1910 года ў Санкт-Пецярбургу. [illegible]

[illegible]

Марына КОКТЫШ.

З НАГОДЫ

Алесь СІВЫ

Два бакі медаля

1 красавіка стартаваў чарговы чэмпіянат Беларусі па футболе, які апошнім часам шмат крытыкуюць. І, варта адзначыць, крытыкаваць было за што. Тут самы лепшы паказчык – актыўнасць гледачоў, якія, атрымліваецца, апошнім часам абыходзяць футбольныя стадыёны за кіламетр. У сярэднім 1709 балельшчыкаў на матчы – вось да чаго прыйшлі футбалісты, клубы і каманда футбольных функцыянераў у мінулым сезоне. Антырэкорд усіх часоў суверэннага футбола!

Чаму народ не ідзе на стадыёны? Перад адкрыццём чэмпіянату на гэтую тэму я паразмаўляў з адным вядомым у пэўных колах балельшчыкам. *"Няма драйву,* – шчыра прызнаўся ён. – *І не думаю, што тут праблема ў спартыўным узроўні ігракоў і каманд. З'ездзі на які-небудзь матч другой футбольнай лігі Англіі. Там на футбольных стадыёнах амаль заўсёды аншлаг на гульнях практычна ўсіх каманд лігі. Нават калі любімы клуб будзе плясціся дзе-небудзь у хвасце турнірнай табліцы. Паўтаруся: там футбол для балельшчыкаў – свята. А ў нас яго ператварылі ў нейкі сацыяльна-дзяржаўны праект, які хочуць падтрымліваць выключна адміністрацыйным шляхам. Грошы на футбол – дзяржаўныя, балельшчыкі – пад жорсткім кантролем міліцыі... Мне патрэбны такія радасці жыцця?"*

Я не ва ўсім пагадзіўся са сваім суразмоўцам, бо і на нашай вуліцы можа быць свята. Успомніце, як балельшчыкі вечарам займалі чаргу ля кас стадыёна "Дынама", каб прастаяць там усю ноч, а зранку набыць квіток на матч БАТЭ – "Рэал" (Мадрыд). Значыцца, аматары футбола не зніклі, яны хочуць бачыць цікавы футбол. Не трэба драматызаваць сітуацыю, а неабходна больш і якасней працаваць з балельшчыкамі, якія і ёсць галоўная мэта любой каманды.

Мне падаецца, што гэта першынство дае нагоду для аптымізму. Па-першае, у вышэйшай лізе з'явіліся новыя крэатыўныя каманды, якія, упэўнены, падтрымаюць многія балельшчыкі. Той жа дэбютант – "Іслач" з Мінскага раёна, які ўжо ў першым туры паказаў зубы. Ці добра вядомыя "Крумкачы", якія станунь лакмусавай паперкай таго, ці ўсё ў нашым футболе вырашаюць грошы. Інтрыга? Яшчэ якая! Калі выключыць са складу "Крумкачоў" Вячаслава Глеба, то ў астатніх ігракоў сумарная колькасць матчаў, згуляных у вышэйшай лізе, складзе менш за 200 матчаў. Паўпрафесіяналы супраць "профі": хто каго?

А хіба не цікава будзе сачыць за бабруйскай "Белшынай", куды прыйшлі загадкавыя расійскія інвестары? За бабруйчан зараз гуляюць два аргенцінскія футбалісты, адзін чылiец, ігракі з Ганы і Турцыі. Пра іх узровень пакуль казаць не буду, але ж тым не менш...

Альбо ўзяць тое ж мінскае "Дынама". Ці адаб'ецца арышт гаспадара клуба Юрыя Чыжа на выступленні каманды? Ці здолеюць бела-блакітныя ў гэтым годзе скласці канкурэнцыю нязменнаму чэмпіёну апошніх гадоў – барысаўскаму БАТЭ? І ўвогуле, ці зможа хоць хто-небудзь скінуць "батонаў" з трона, з якога яны не злазяць ужо дзесяць гадоў запар?

Адным словам, цікавых сюжэтаў тут хапае, перспектывы ёсць, другі бок медаля выглядае куды больш аптымістычна. Галоўнае – не адбіваць жаданне ў саміх аматараў футбола наведваць матчы. Вось, напрыклад, падчас матча 1-га тура паміж гродзенскім "Нёманам" і мікашэвіцкім "Гранітам" фанаты з Гродна правялі на стадыёне акцыю ў памяць народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча. На працягу гульні балельшчыкі некалькі разоў спявалі песню на словы паэта "А я лягу, прылягу», а таксама правялі хвіліну маўчання.

«Мы, як патрыёты сваёй краіны, проста абавязаны былі гэта зрабіць, – распавёў затым старшыня Клуба балельшчыкаў. – *Ніл Гілевіч быў сапраўдным сынам Беларусі, якім ганарацца і якога паважаюць не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. На матчы адкрыцця чэмпіянату мы спявалі песню на словы Ніла Гілевіча і зрабілі гэта ў знак павагі і смутку аб народным паэце. Ідэя зрабіць падобнае прыйшла за некалькі дзён да матча. Мяркую, атрымалася ўсё добра».*

На мой погляд, таксама добра. А яшчэ лепш, што гэта засталося па-за ўвагай пільнай беларускай міліцыі, якая любіць знаходзіць праблемы там, дзе іх не можа быць увогуле.

"Мы ўсе розныя, але адзінае, што нас аб'ядноўвае, – любоў да футбола", – такія словы гучаць у беларускамоўным прамаролiку, які Беларуская федэрацыя футбола выклала ў сацыяльных сетках напярэдадні адкрыцця чэмпіянату. Цудоўна сказана, ці не так?!

НУ И НУ!

Змеи почтой...

Сотрудники таможни национального аэропорта Минск обнаружили в посылке из США четырех змей.

«В посылке, следующей в адрес жителя Минского района, согласно сопроводительным документам пересылалась кукла. Каково было удивление сотрудников таможни, когда они, проводя операции таможенного контроля, внутри игрушки обнаружили четырех живых змей», – сообщает пресс-группа таможни аэропорта. Рептилии располагались в голове куклы.

По выявленному факту начат административный процесс.

ФУТБОЛ

Паехалі!

Стартаваў чэмпіянат краіны па футболе ў вышэйшай лізе.

Вось вынікі 1-га тура: "Іслач" (Мінскі раён) – "Нафтан» (Наваполацк) – 2:0, «Дынама» (Брэст) – БАТЭ (Барысаў) – 1:4, «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) – «Дынама» (Мінск) – 0:2, «Белшына» (Бабруйск) – «Крумкачы» (Мінск) – 1:1, «Гарадзея» – «Шахцёр» (Салігорск) – 0:1, «Мінск» – «Віцебск» – 1:0, «Славія» (Мазыр) – «Слуцк» – 1:1, «Нёман» (Гродна) – «Граніт» (Мікашэвічы) – 1:1.

Турнірнае становішча

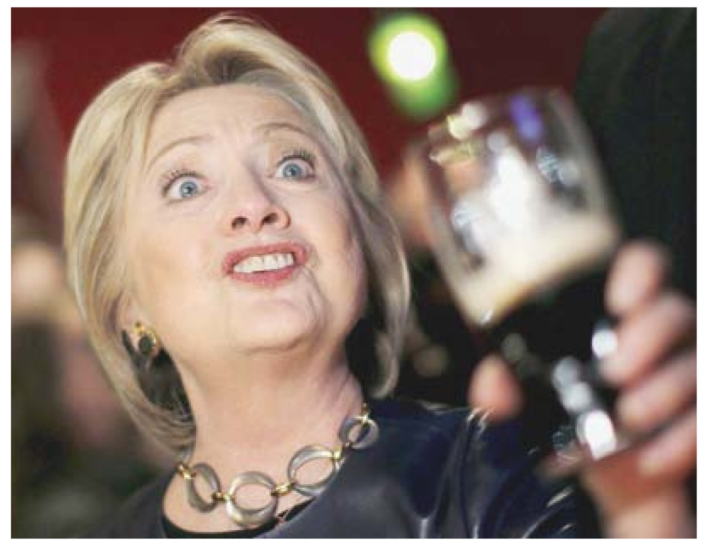
Каманды	Г	В	Н	П	М	А
1. БАТЭ	1	1	0	0	4–1	3
2. Дынама (Мн)	1	1	0	0	2–0	3
3. Іслач	1	1	0	0	2–0	3
4. Мінск	1	1	0	0	1–0	3
5. Шахцёр	1	1	0	0	1–0	3
6. Белшына	1	0	1	0	1–1	1
7. Граніт	1	0	1	0	1–1	1
8. Крумкачы	1	0	1	0	1–1	1
9. Нёман	1	0	1	0	1–1	1
10. Славія	1	0	1	0	1–1	1
11. Слуцк	1	0	1	0	1–1	1
12. Віцебск	1	0	0	1	0–1	0
13. Гарадзея	1	0	0	1	0–1	0
14. Нафтан	1	0	0	1	0–2	0
15.Тарпеда-БелАЗ	1	0	0	1	0–2	0
16. Дынама (Бр)	1	0	0	1	1–4	0

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
5 КРАСАВІКА 2016 г.

СТОП-КАДР

Хілары Клінтан, якая прэтэндуе стаць афіцыйным кандыдатам на пост прэзідэнта ЗША ад Дэмакратычнай партыі, з бакалам піва падчас сваёй кампаніі ў штаце Агаё.

Удзельнікі Парыжскага марафону на Елісейскіх палях. 3 красавіка 2016 года марафон у 40-ы раз стартаваў ад Трыумфальнай аркі.

Reuters.

РАЗОБЛАЧЕНИЯ

Кто управляет Донбассом?

С конца 2014 года на подконтрольных сепаратистам территориях юго-востока Украины всеми делами управляет практически правительство Российской Федерации, прикрываясь при этом исполнением Минских соглашений. Официальная Москва создала специальную комиссию, которая под видом оказания гуманитарной помощи Донбассу на самом деле полностью определяет повестку дня региона и нацелена на превращение юго-востока Украины в «государство-марионетку». К такому выводу пришли журналисты немецкого издания Bild.

Журналисты получили в свое распоряжение документ, разоблачающий, по их словам, реальные планы России относительно Донбасса. Речь идет о протоколе заседания «Межведомственной комиссии по оказанию гуманитарной поддержки пострадавшим территориям юго-восточных районов Донецкой и Луганской областей Украины» от 23 октября 2015 года.

Изданию удалось проверить подлинность документа с помощью многочисленных источников и информаторов. В разговоре с журналистами украинские олигархи, бежавшие в Россию вместе с бывшим пророссийским президентом Виктором Януковичем, «дали понять, что знают о настоящей цели комиссии», и поведали о том, что «их также попросили выделить средства для реализации ее планов», говорится в материале, который цитирует InoPressa.

Эту комиссию, которую собеседники немецкого издания называют «теневым правительством Донбасса», возглавляет замглавы Минэкономразвития **Сергей Назаров,** который напрямую докладывает о результатах заседаний зампредседателя правительства России **Дмитрию Козаку,** являющемуся близким другом президента РФ Владимира Путина, пишут журналисты.

ЗДЫМАК ДНЯ

Сушка перцу чылі ў акрузе Гайбандха (Бангладэш).

СЛЫШАЛИ?

Чего вы не знаете о Мальдивах?

Международная правозащитная христианская организация Open Doors опубликовала свидетельство христианки о том, что на Мальдивах, где государством запрещены любые религии, кроме ислама, христиане вынуждены собираться в подпольных, а то и в подземных церквях.

Мальдивы – небольшое островное государство посреди Индийского океана, привлекательное для туристов благодаря своей экзотической природе и климату. Кристально чистая вода, пляжи с белым песком, ясное голубое небо. И в то же время это страна, где свободно могут жить и исповедовать свою религию только мусульмане. Христианства на Мальдивах официально не существует. С 1997 года в стране запрещены любые другие религии, кроме ислама. Конституция страны определяет ислам официальной государственной религией. Иностранцам-немусульманам запрещено самим публично выражать свою веру, поклоняться и рассказывать местным жителям о ней.

В отчете, опубликованном Open Doors в 2016 году, Республика Мальдивы заняла 13-ю строчку в рейтинге стран, где чаще всего преследуют и нарушают права христиан из-за их вероисповедания. Христиане на Мальдивах распространяют Евангелие, рискуя собственной жизнью. Они вынуждены скрывать свою веру от семьи, коллег, общества. У церкви нет возможности открыто собираться в своем здании или у кого-то дома.

Такое положение дел привело христиан в подполье, а точнее в подземелье, т.к. христиане на Мальдивах теперь собираются тайно в подземных церквях. Можно угодить в тюрьму не только за проповедь Евангелия, но и за то, что у тебя дома есть Библия или какая-нибудь христианская литература. И, несмотря на все гонения и преследования, количество христиан на Мальдивах растет и умножается.

В БРИТАНИИ

Повысили минимальную зарплату

В Британии вступили в силу новые правила, повышающие с 1 апреля минимальную зарплату по стране для работников старше 25 лет до уровня 7 фунтов 20 пенсов (10,35 доллара) в час.

Таким образом, минимальная зарплата в стране при полной занятости (35-часовой рабочей неделе) составит чуть более 13 тысяч 600 фунтов в год, или 1134 фунта (1625 долларов) в месяц.

По оценкам специалистов, эта мера приведет к немедленному повышению оплаты труда 1,3 миллиона работающих британцев.

ЗВАНЫЙ ГОСТЬ

Оптимист – это информированный пессимист

Недавно в Беларуси в составе украинской делегации ученых побывал известный эксперт по проблемам гуманитарной, военно-социальной, гендерной, внешней и в целом государственной политики, доктор социологических наук, профессор Национальной академии государственного управления при Президенте Украины **Эдуард Андреевич АФОНИН,** уважаемый в современной Украине интеллектуал. При всей плотности графика встреч и поездок известный ученый нашел время для краткой встречи с журналистом «Народной Воли».

– Эдуард Андреевич, как вы, известный эксперт, социолог, считаете: у такого явления, как коррупция, есть ментальность?

– На сегодняшний день коррупция как никогда – по крайней мере, для Украины и России, я подчеркиваю это – зависит от психологии. А психология у каждого народа своя. Вы, наверное, заметили, что я выделил только две страны? Психология как фактор предопределяет особенности коррупции как институциональной формы в России и в Украине. Но не в Беларуси. Почему? Потому что Украина и Россия осуществляют сегодня трансформации – переходы от советской реальности к новой капиталистической реальности. А Беларусь идет встречным потоком, идет путем новой неототальности. И именно неототальность защищает ее от такого фактора, как коррупция. Украина, как отмечают политики и экономисты, сегодня буквально зациклена на междоусобице – на личных конфликтах. Наши исследования подчеркивают, что Украина с 1994 года находится в трансформации, в системном кризисе. То есть у нас происходят не просто экономические изменения, политический кризис, а нечто более глубинное – в нас меняется, по сути, весь психологический уровень. Что впоследствии изменит и экономику, и политику – весь наш образ жизни.

– Вспоминаю китайскую пословицу: не дай вам бог жить в эпоху перемен. Например, мои близкие друзья в Киеве очень разочарованы своим сегодняшним бытием – ощутимо упал уровень жизни. И это после воспарения во время революции...

– Могу лишь посочувствовать вашим друзьям…

– А вы какое чувство испытываете?

– Как ни странно, оптимистическое. Но кто такой оптимист? Проинформированный пессимист. Я проинформирован результатами наших исследований. И они дают нам предпосылки надеяться, что после 2018 года экономическая ситуация в Украине нормализуется. А также произойдет качественный скачок общественного сознания, который дополнит то многообразие реформ, которые сейчас проводятся за транши. Хотя сегодня на обыденном, массовом уровне реформы воспринимаются как формальные преобразования без учета наших ментального, культурного, психосоциального факторов. До 2018 года этот момент должен быть восполнен. Так мы ожидаем в нашем мониторинге. То есть изменения, которые пока для человека не имеют большого смысла, окажутся привычными, природосообразными механизмами.

А сейчас пока они неудобны. И в основном неудобства приносит то, что как раз в Беларуси решается более эффективно, – коррупция. У нас, я бы сказал, есть высокая коррупция и низкая. Низкая – это массовая коррупция: вы пришли на прием к врачу, вы хотите поступить в вуз. А есть коррупция, которая связана с чиновничеством – с получением всяческих разрешений и т.д. Так вот, мне кажется, у нас усилилась высокая коррупция. Массовая как раз таки уменьшилась – просто нечем платить. 80 процентов украинцев – беднота. Я, профессор Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, получал раньше 1200 долларов. На сегодняшний день моя зарплата – 140 долларов. Меня, поскольку я пенсионер по возрасту, перевели на полставки! Несмотря на то, что я первый по рейтингу, несмотря на то, что я даю результаты, которые равны результатам десяти профессоров.

– Хорошо, что вы стратегически мыслите.

– Да, меня это не удручает, я оптимист все равно.

– Скажите, в стране идет объявленная люстрация? Давно на эту тему я не видела материалов в СМИ. Она, может быть, закончилась?

– Нет, это продолжающийся процесс, так же как и революция. Это же не есть одномоментный акт – как и, например, революция 1917 года, как и наша «помаранчевая» революция 2004 года, как мы ее называем. Здесь тонкий момент. Я в принципе критически отношусь к понятию «революция». Я предпочитаю термин «коэволюция» – трансформация, соразвитие. Это и похожие, и разные вещи. Похожи тем, что изменения в обществе происходят динамично, радикально. А в чем различны? После революции появляется субъект «мы» – коллективизм в психологическом смысле. А после трансформации появляется субъект «я» – индивидуализм, самодостаточный человек, если хотите, эгоист. Так вот в Беларуси появился субъект «мы». Сегодня ваш общественно-политический контекст во многом напоминает период советской власти – решения принимаются в интересах большинства. А в Украине (и в России тоже) – появился субъект «я». Сегодня в Киеве постепенно утверждаются либеральные ценности, рождается гражданин. С 2002 года растет процент самодостаточных индивидов, сегодня это 25 процентов взрослого населения. Представители коллективистской морали у нас тоже есть, но их меньше – 20 процентов. Остальная часть общества, к сожалению, характеризуется ситуативностью поведения, которое в течение дня может меняться под влиянием информации. Они не сформировали пока необходимых атрибутов сознания.

– Экономически Украина сейчас во многом зависит от Запада. И вот иногда доходит удивительная информация, что посол США недоволен украинским президентом… Или он дает рекомендации парламенту… Это нормально? Не боится национальная элита такой явной зависимости?

– Кто сегодня осуществляет власть в стране? Крупный капитал. Проблема лежит в плоскости, какие именно группы крупного капитала стоят у власти: те, которые отоварились на Востоке, или те, которые отоварились на Западе? Где содержатся сегодня капиталы элиты, кто дает гарантии сохранения этих капиталов? В одном случае, включая самого президента Януковича, это было на Востоке. А сейчас – на Западе.

– Как вы прокомментируете результаты социологических исследований, проведенных в Украине в феврале, согласно которым президент Лукашенко вызывает самое большое доверие у украинцев среди современных лидеров?

– Здесь как раз сказывается состояние экономики и то, что политический лидер Беларуси Лукашенко принимает решения в интересах большинства. А в Украине решения принимаются – и в это все свято верят – в интересах кармана одного или другого олигарха. Впрочем, это так и есть. Беда не в том, что к нам идут транши из-за границы, беда в том, что они разворовываются. Встает вопрос о коррупции, с которого началась наша беседа. И Европа, и США ставят это ключевым пунктом преодоления для интегрирования Украины в Европу. И в этом есть логика. Деньги тратятся неэффективно, ложатся бременем на будущие поколения. Никто ж бесплатно их не дает, долги надо будет отдавать… А с другой стороны, мы же не решаем сегодняшних наших проблем. Тем более что четверть бюджета идет на армию – более 100 миллиардов гривен.

– Хотела задать наивный вопрос в связи с войной… А почему бы не удовлетворить требования восточных областей о федерализации? И бюджет спасти, и почву из-под конфликта выбить.

– Хм, сегодня требования о федерализации, завтра еще о чем-то… Но мы хотим жить сообразно нашей природе! Вот скажите, почему бы Беларуси ни перейти сейчас же к схемам и институтам по моделям европейских стран? А не получается сейчас же. Ну, извините, и не надо нас учить, как нам жить. И потом – есть Конституция. И если относиться к ней, как к проститутке, то порядка не будет. Конституция противостоит любым государственным преобразованиям в условиях войны. Распоряжением, указом или законом конфликт на востоке страны, наверное, мы вряд ли прекратим. Тем более что всеми тремя участниками – Россией, Украиной, Западом – он видится по-разному.

Елена МОЛОЧКО.

БЕЗ ГРЫФА «САКРЭТНА»

Даносы не гараць

Архівы КДБ адкрыты!

*Праўда, пакуль толькі ў суседзяў. Летась Вярхоўная Рада Украіны прыняла закон "Пра доступ да архіваў рэпрэсіўных органаў камуністычнага таталітарнага рэжыму 1917–1991 гг.". Беларускі пісьменнік **Уладзіслаў Ахроменка,** які стала жыве ва Украіне, папрацаваў з сакрэтнымі дакументамі спецслужбаў і расказаў "Народнай Волі", як атрымаць да іх доступ, адкуль у архівах матэрыялы пра беларусаў і калі са справамі зможа пазнаёміцца любы жадаючы.*

– Уладзіслаў, ці лёгка трапіць у архіў КДБ?

– Зразумела, проста чалавека з вуліцы на падставе аргумента "я хачу!" у архіў не пусцяць. Нагода? Ваш дзед ці прадзед быў рэпрэсаваны карнымі органамі на тэрыторыі УССР. Або вы – гісторык, журналіст ці пісьменнік, які займаецца гэтым перыядам. Прычым ніякіх абмежаванняў па нацыянальнасці (я ж не ўкраінец) няма. Наадварот, атмасфера даволі прыязная: пакуль яшчэ не было выпадку, каб мне ў нечым адмовілі. Нават сканіраванне дакументаў бясплатнае.

– Няўжо наведвальнік зможа, напрыклад, прачытаць дакументы за 1987 год?

– На вялікі жаль, пазнаёміцца з усімі справамі наўрад ці атрымаецца. Скажам, абсалютная большасць "паведамленняў агентуры" (то бок даносаў стукачоў, завербаваных спецслужбамі) была выцягнута са спраў яшчэ ў 1980-я гады і знішчана. Але сляды ўсё адно застаюцца: і ў допытах падследных, і ў пытаннях да іх. Трэба ўмець шукаць. Гэтаксама засталіся ў архівах і імёны катаў.

Іншая справа, што нават тыя дакументы, якія засталіся, даюць поўнае ўяўленне пра савецкую рэчаіснасць. Асабліва ўражваюць справы сталінскай эпохі. Асабіста для мяне яна нагадвае нейкае жыццё іншапланяцян. Іншым разам я проста не здольны зразумець ані матывацый тых людзей, ані прычынна-выніковых сувязяў. Вось вам сітуацыя: 1952 год, "справа ўрачоў", то бок – жахлівы антысемітызм, узведзены ў ранг дзяржаўнай палітыкі. Малады камсамолец хоча пабрацца шлюбам з яўрэйкай. А ягоны дзядуля, "ветэран калчакаўскіх франтоў", з уласнай ініцыятывы піша на ўнука данос: "завербаваны сіяністамі". Далейшы лёс гэтай сям'і прасачыць не атрымалася: інфармацыя ў архіве адсутнічае.

Прытым за часамі позняга Сталіна колькасць даносаў на сваякоў і крэўных павялічвалася проста ў геаметрычнай прагрэсіі, быццам штам нейкага смяротнага віруса. Людзі хадзілі на першамайскія дэманстрацыі, спявалі песні Дунаеўскага, віншавалі адзін аднаго з рознымі "выбарамі" і "днямі сталінскай Канстытуцыі". А па вечарах, высалапіўшы языкі, пісалі даносы на тых жа людзей, у тым ліку на жонак, братоў і дзяцей.

– Што прывяло ў архіў вас?

– Асабіста я трапіў у архіў дзякуючы Максіму Гарэцкаму. У красавіку ў Купалаўскім тэатры адбудзецца прэм'ера спектакля, пастаўленага паводле аповесці "Дзве душы". Я рабіў яе інсцэнізацыю і зацікавіўся: можа, у архівах украінскіх спецслужбаў засталіся звесткі пра Гарэцкага, рэпрэсіраванага ў 1938 годзе. На жаль, пакуль інфармацыі пра яго не знайшоў.

– А якое дачыненне Гарэцкі мае да Украіны?

– Ва ўкраінскіх архівах маецца больш за 1250 спраў беларусаў! Усе яны падзяляюцца на дзве катэгорыі. Першая – этнічныя беларусы Сівершчыны, Валыні і іншых памежных рэгіёнаў. Другая – людзі, якія былі накіраваны ва Украіну на працу ці на службу. Апошнія пераважна і станавіліся фігурантамі розных спраў "польскіх шпегаў" 1930-х гадоў. Вядома справа "Польскай арганізацыі вайсковай", выдуманай у НКВД за часамі сталінскага наркама Яжова. Адзін з самых вядомых фігурантаў той справы – Уладзіслаў Корчыц са Слонімшчыны, будучы савецкі генерал-палкоўнік і генерал бранятанкавых войскаў Польскай Народнай Рэспублікі. У 1938-м Корчыца арыштавалі як "польскага фашыста-манархіста". Сярод абвінавачанняў, якія яму былі прад'яўлены, цытую паводле арыгінала – "вредительство в пользу белопольских фашистов в банно-прачечном деле Харьковской военно-хозяйственной Академии». Пасля пачварных катаванняў Корчыц ва ўсім прызнаўся і ўсё падпісаў. Але адно прызнанне зацягвала ў крымінальную справу, бы той вір, сотні іншых людзей. Некаторыя, між іншым, паводзілі сябе вельмі годна і нават пасля катаванняў нічога не падпісвалі і нікога не здавалі.

– Атрымліваецца, рукапісы пераважна не гараць...

– Даносы таксама. Таму звяртаюся да маіх суайчыннікаў, якія пісалі даносы або займаюцца гэтай бруднай справай у наш час: не пішыце даносы, не катуйце людзей! Рана ці позна адкрыюцца і беларускія архівы, я ў гэта веру. І тады вашы дзеці-ўнукі проста вас праклянуць. Дадам, што цяпер вядзецца праца над стварэннем лічбавай версіі архіваў украінскага КДБ. Плануецца, што праз два гады ўсе архівы будуць выкладзены ў інтэрнэце ў вольным доступе. Тады іх змогуць прачытаць не толькі даследчыкі, але і ўсе жадаючыя.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ЭВРИКА!

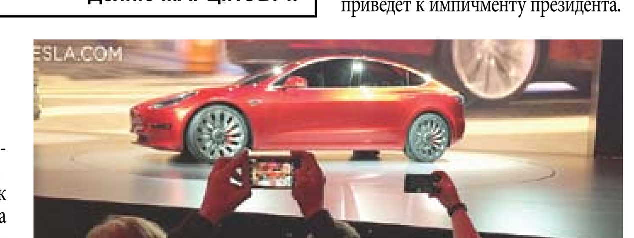
Tesla Motors презентует новый автомобиль

Это будет самая доступная по цене модель компании: пятиместный автомобиль можно будет приобрести за 35 тысяч долларов.

После зарядки электрокар способен преодолеть расстояние почти в 350 километров. С места до 96 километров в час автомобиль способен разогнаться всего за 4 секунды.

Новинка пока доступна только для предварительного заказа. Первые модели доберутся до своих клиентов не раньше 2017 года.

Глава Tesla Motors Элон Маск сообщил, что компания намерена выпускать около 500 тысяч автомобилей в год.

ПУЛЬС

Из Греции – в Турцию

В соответствии с соглашением, заключенным ранее с Евросоюзом, в обмен на каждого сирийца, возвращенного в Турцию, ЕС обязуется принимать гражданина Сирии, который уже находится в этой стране. Приоритет должен отдаваться тем, кто не пытался нелегально проникнуть на территорию Евросоюза.

Соглашение направлено на то, чтобы снять часть напряжения с европейских стран, некоторые из которых просто не справляются с наплывом мигрантов.

Вчера, 4 апреля, мигранты начали садиться на паромы на острове Лесбос. Они отправятся в город Дикили на западе Турции.

Сейчас на территории Греции находится более 50 тысяч мигрантов из стран Северной Африки и Ближнего Востока.

Против боли

Российские власти собираются полностью решить проблему обеспечения всех нуждающихся больных наркотическими обезболивающими препаратами к 2018 году. В регулярном приеме таких лекарств нуждается 1 миллион россиян. Умерли, не дождавшись обезболивания, 300 тысяч человек. Об этом пишет «Коммерсант» со ссылкой на имеющийся у редакции документ.

Папа Франциск: пожертвуем народу Украины

Папа Римский Франциск объявил, что 24 апреля во всех храмах Римско-католической церкви в Европе пройдет специальный сбор пожертвований для народа Украины. Обращаясь к десяткам тысяч человек, присутствовавшим на мессе на площади Святого Петра, понтифик сказал, что хочет, чтобы этот сбор стал «жестом благотворительности, который не только облегчит материальные страдания, но и продемонстрирует мою личную близость и близость всей церкви» к народу Украины.

ИХ НРАВЫ

Испания отказывается от полуденной дремы?

«Так уж сложилось исторически и климатически, что трехчасовые обеденные перерывы и полуденные сиесты, принятые в Испании, всегда были поводом для зависти Северной Европы, однако традиции этой, похоже, настает конец», – пишет Times. Сиеста, как оказалось, не сочетается с высокими производственными показателями, нагнать которые после отдыха испанцы не в состоянии, даже если потом работают допоздна.

И вот премьер-министр Испании Мариано Рахой предложил жить по Гринвичу. Конечно, пишет Times, нам, англичанам, должно быть очень лестно, что с нас берут пример, да и географически к аргументам испанского премьера не придраться: в самом деле, ведь Мадрид находится западнее Плимута, но при этом в одном часовом поясе с Братиславой.

Конечно, признает газета, премьеру еще предстоит уладить этот вопрос с другими партиями, профсоюзами, представителями бизнеса и прочими заинтересованными сторонами, но трудно представить, что у них найдутся веские возражения против того, чтобы заканчивать рабочий день в 6 вечера, на два часа раньше обычного. Да и жарой в наш век кондиционеров никого уже не напугаешь.

Только вот что бы сказал Хемингуэй, воспевший полуденный сон Испании, которая так любит в это время помечтать…

Леонид ЛУНЕЕВ.

ОБВИНЕНИЕ

Вот это ремонт!

Президент ЮАР Якоб Зума виновен в нарушении Конституции страны, постановил Верховный суд.

Речь идет о том, что глава государства не вернул в казну часть средств, использованных им для ремонта своего частного дома (в частности, для строительства бассейна и амфитеатра).

Зума потратил на ремонт свыше 20 миллионов долларов.

Однако ремонт может обойтись ему еще дороже. Это судебное решение можно считать своего рода победой оппозиции, представители которой считают, что прецедент приведет к импичменту президента.

СІТУАЦЫЯ

За вашым сабакам будзе сачыць кантралёр

І гэта не жарт

Пакуль на ўсенароднае абмеркаванне вынесены закон «Аб абыходжанні з жывёламі», у якім, як вядома, прапануецца абавязаць гаспадароў сабак сачыць за тым, каб іх гадаванцы не брахалі з 23.00 да 7 раніцы, камунальныя службы сур'ёзна заняліся рашэннем іншай праблемы – сабачых экскрэментаў. Напрыклад, у Слуцкім ЖКУ нават з'явілася новая пасада – кантралёры хатніх жывёл. У абавязкі такіх работнікаў будзе ўваходзіць кантроль за тым, як мясцовыя жыхары выконваюць правілы выгулу хатніх жывёл; у выпадку выяўлення парушэнняў кантралёры будуць гаспадароў штрафаваць. А яшчэ яны будуць упаўнаважаны правяраць, ці плаціцца падатак на сабаку. Як плануецца, з'явіцца на вуліцах горада яны павінны з чэрвеня.

Абавязковае патрабаванне да такіх спецыялістаў – мець вышэйшую адукацыю. А плаціць ім за работу будуць 2,2 мільёна рублёў. Чаму такі мізэр, начальнік аддзела камунальнага добраўпарадкавання ЖКУ Слуцка **Аляксей Завадскі** патлумачыў так: *«Каб стымуляваць эфектыўнасць іх работы, мы свядома пайшлі на такі крок – у аплаце працы прыкметная доля прадугледжана за кошт прэміяльных. Яна прывязана да колькасці выяўленых выпадкаў парушэнняў. Таму работнік можа атрымліваць, паводле нашых разлікаў, і 4, і 5 млн рублёў. У далейшым (праз год-два), калі жыхары Слуцка прызвычаяцца выконваць правілы, плаціць падаткі і фактаў парушэнняў будзе менш, доля стабільнай аплаты працы вырасце».*

Слуцкія камунальнікі, можна сказаць, першапраходцы ў гэтай справе. Таму што, напрыклад, у Мінску такой пасады, як кантралёр хатніх жывёл, у сістэме жыллёва-камунальных паслуг не існуе і ўводзіць яе пакуль не плануюць. Як распавяла «Народнай Волі» намеснік дырэктара КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Першамайскага раёна Мінска» **Тамара Сенажацкая**, *«асобна вылучанага чалавека няма, сачыць за чысцінёй дваровых тэрыторый павінен майстар участка ЖРЭА».*

– Ён мае права скласці пратакол на ўладальніка, калі сабака справіў патрэбу ў грамадскім месцы, а той за ім не прыбраў, – патлумачыла Тамара Аляксандраўна. – Чаму так мала выпісваецца штрафаў? А таму, што ў пратакол майстар абавязаны ўнесці пашпартныя дадзеныя гаспадара. Але хто будзе гуляць з сабакам з пашпартам? Тэарэтычна майстар можа выклікаць участковага. Але ці будзе чакаць гаспадар сабакі ўчастковага? Вельмі складана прыцягнуць да адказнасці парушальніка, а правільна сказаць, нявыхаванага чалавека. Усё, што мы можам рабіць, гэта прасіць людзей прыбіраць за сваімі сабакамі. Але ў адказ часцей за ўсё атрымліваем негатыўную рэакцыю... Стараемся не дапускаць, каб сабачкі гадзілі каля дзіцячых пляцовак, дзіцячых садкоў, школ.

– А ці вядзецца строгі кантроль за тым, як гаспадары плацяць падаткі на сабак?

– Пытанне таксама няпростае. Майстар ЖРЭА павінен праводзіць агляды санітарна-тэхнічнага стану абсталявання, якое знаходзіцца ў кватэры і, калі ўбачыць сабаку, зрабіць пазнаку. Потым ужо домакіраўніцтва правераць, плаціць гаспадар падатак ці не. Людзі памыляюцца, калі думаюць, што суседзі часта скардзяцца на суседскіх сабак, просяць праверыць ці плаціць іх гаспадары падатак. За 2 гады ў нашым раёне быў толькі адзін такі выпадак.

ДАРЭЧЫ

Штраф да 6 мільёнаў 300 тысяч

Як паказвае практыка, караюць рублём нявыхаваных гаспадароў рэдка. У Мінску ў сакавіку гэтага года адбыўся месячнік па навядзенні парадку, і камунальнікі здзейснілі 61 рэйд па праверцы выканання правілаў выгулу хатніх гадаванцаў. І што? Штраф быў выпісаны толькі 20 (!) чалавекам. Пагадзіцеся, падобных парушальнікаў у адным мікраараёне значна больш... Што тычыцца сумы штрафу, то яе максімальны памер за такое парушэнне – 5 базавых велічынь (сёння гэта 1 мільён 50 тысяч).

Што ж тычыцца падатку на сабаку, то яго сума залежыць ад вышыні сабакі ў холцы і яе вызначаюць мясцовыя саветы. Звычайна яна такая: 0,1 базавай велічыні (21.000 рублёў), калі вышыня сабакі да 40 см, 0,2 БВ (42.000) – калі вышыня сабакі ад 40 да 70 см, і 0,5 БВ (105 000 рублёў), калі 70 см і больш, а таксама калі сабака патэнцыяльна небяспечнай пароды. Плаціць падатак трэба штомесяц. Калі ж жывёлу не зарэгіструюць і ў домакіраўніцтве даведаюцца пра гэта, уладальніку пагражае штраф ад 10 да 30 базавых велічынь, то бок максімальна за «таемнае» ўтрыманне свайго гадаванца ў кватэры можна заплаціць 6 мільёнаў 300 тысяч.

Марыя ЭЙСМАНТ.

КВАТЭРНАЕ ПЫТАННЕ

Чым выклікана зацішша на рынку нерухомасці?

Беларусы не хочуць прадаваць жыллё па сучасных цэнах і чакаюць лепшых часоў.

Як ужо паведамляла «Народная Воля», падзенне коштаў на кватэры пачалося яшчэ напрыканцы мінулага года. Сёння на беларускім рынку нерухомасці назіраецца перыяд стабілізацыі.

Зараз людзі не спяшаюцца прадаваць жыллё з-за эканамічнага становішча ў краіне і чакаюць павышэння коштаў на кватэры.

– Стабілізацыя выклікана не тым, што насельніцтва стала больш зарабляць, – патлумачыў «Народнай Волі» спецыяліст агенцтва нерухомасці ТАА «Пакадан-Віцебск» **Аляксандр Манакоў.** *– Уладальнікі жылля лічаць, што прадаваць маёмасць па сённяшніх цэнах, – гэта значыць прадаваць за бесцань». Прапаноў, якія былі 1–2 месяцы таму, ужо няма, а пакупнікоў сёння больш, чым прадаўцоў. Актыўнасць рынку назіралася ў лютым у сегменце таннага жылля (у межах да 25 тысяч у доларавым эквіваленце).*

Сёння найбольш запатрабаваная аперацыя на рынку – продаж старога і набыццё новага жылля. Сустрэць «чыстага» пакупніка, то бок чалавека, якому не прыйшлося штосьці прадаць, цяжка.

– Кошт на кватэры ўпаў у два разы, але аплату прадаўцы хочуць атрымаць па «ўчарашняй» цане, – кажа віцебскі спецыяліст па нерухомасці. *– Але пасля продажу людзі не трымаюць грошы на руках, а ўкладваюць у чарговую пакупку, гэта значыць даверу грашам няма.*

– Наколькі змяніўся кошт жылля ў Віцебску ў параўнанні з пачаткам года?

– Каля 10 працэнтаў. Напрыклад, аднапакаёвая кватэра старой планіроўкі будзе каштаваць у межах 20 тысяч у эквіваленце, калі зусім нядаўна цана складала да 15–17 тысяч. Рынак сёння жыве [illegible] прапановай, і калі попыт узмоцніцца, дык кошт будзе толькі расці, а прадаўцы будуць атрымліваць тыя грошы, якія хочуць.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ЖАХ!

Забіў жанчыну і з'ехаў

У 19-гадовага кіроўцы ўжо было 79 (!) прыцягненняў да адказнасці.

Гэтае жудаснае здарэнне адбылося позна вечарам у нядзелю на цэнтральнай вуліцы Брэста – Маскоўскай.

«63-гадовая брэстаўчанка перасякала праезную частку па рэгулюемым пешаходным пераходзе на дазвальны сігнал святлафора, – паведамілі [illegible] Брэсцкага [illegible]. – У [illegible] паласе [illegible] аўтамабіль [illegible]».

Быў [illegible]. Кіроўцу BMW затрымалі ў іншым месцы [illegible] паказанні сведкаў. У салоне аўтамабіля ён быў не адзін, а ў кампаніі маладых людзей. І, як паказала экспертыза, у стане алкагольнага ап'янення – у крыві кіроўцы выяўлена 1,1 праміле пароў спірту. Устаноўлена, што малады чалавек мае вадзіцельскі стаж 1,5 года і за гэты час ужо 79 разоў прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці. Па факце ДТЗ са смяротным сыходам была ўзбуджана крымінальная справа, падазронага змясцілі ў ізалятар часовага ўтрымання.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

150 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі

(Працяг. Пачатак у №№3–20, 22.)

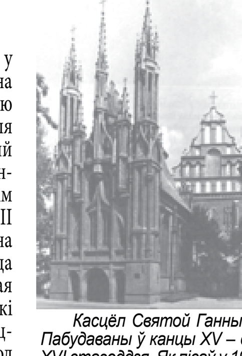
56. Адкуль і калі прыйшла ў Беларусь каталіцкая вера?

Паколькі канчатковы падзел хрысціянства на каталіцтва і праваслаўе адбыўся ў 1054 годзе, а афармліўся ў 1204 годзе, то для ранейшага часу правільней будзе ўжываць тэрміны «ўсходні, або візантыйскі, абрад» (пазней – праваслаўе) і «заходні, або рымскі, абрад» (пазней – каталіцтва).

Гістарычныя крыніцы не даюць адназначнага адказу на пытанне: адкуль і калі было прынята хрысціянства ў Беларусі? У Полацкім княстве ўсходні абрад хутчэй за ўсё быў прыняты непасрэдна з Візантыі і, можа, нават раней, чым у Кіеве. Ёсць шэраг падстаў, каб сцвярджаць, што адначасова і паралельна ў нас пашыраўся і хрысціянства заходняга абраду. Вялікую ролю ў гэтым напачатку адыгралі заходнія місіянеры. Найбольш вядомы з першых прапаведнікаў Слова Божага – Святы Бруна Баніфат, забіты мясцовымі паганцамі ў 1009 годзе недзе на тэрыторыі Беларусі. Блізу 1010 года тураўскі князь Святаполк разам са сваімі падданымі прыняў хрост паводле заходняга абраду ад нямецкага біскупа Райнбэрна. Пазней Тураўскае біскупства згадваецца пад 1105 годам у Кіева-Пячорскім патэрыку. Як паказваюць матэрыялы раскопак і архіўныя крыніцы, «лацінскія бажніцы» існавалі ў XII стагоддзі ў Полацку і Смаленску. З канца таго ж стагоддзя на тэрыторыю Полацкага княства пашырыўся ўплыў створанага ў 1188 годзе Лівонскага біскупства. У першай палове XIII стагоддзя на полацкіх землях дзейнічала «Русінскае» біскупства, улучанае ў 1255 годзе ў новаствораную Рыжскую мітраполію.

У XI–XIV стагоддзях у пашырэнні заходняга абраду на нашых землях прыкметную ролю адыгралі гандлёвыя і культурныя дачыненні з краінамі Заходняй Еўропы, асабліва германскімі, кантакты з Тэўтонскім і Лівонскім ордэнамі. З другой паловы XIII стагоддзя за духоўны ўплыў на беларускія землі пачаў змагацца і польскі касцёл. Аднак першая ягоная спроба дамагчыся апекі над нашым рэлігійным жыццём скончылася няўдачаю. У год каранацыі навагародскага князя Міндоўга (1253) адбылося прызнанне каталіцкага біскупа для ўсяе тэрыторыі, падпарадкаванай князю. На гэтую пасаду спачатку быў кансекраваны польскі дамініканец Віт. Але з нейкіх прычын Віт не быў дапушчаны да кіравання дыяцэзіяй; паводле некаторых звестак, ён нават быў паранены і выгнаны.

Першым афіцыйным і законным біскупам Вялікага Княства Літоўскага стаў у 1253 годзе немец Хрысціян. Праз колькі гадоў беларускае біскупства было ператорвана ў арцыбіскупства з непасрэдным падпарадкаваннем папскаму пасаду. Таму заснаванае пазней, у 1387 годзе, Ягайлам Віленскае біскупства нельга лічыць першым на тэрыторыі Княства, бо легітымнасць папярэдняга, закладзенага Міндоўгам, пацвярджаецца лістом Папы Вітаўту, у якім узнаўляецца даўні прывілей, дадзены Міндоўгу на непасрэднае падпарадкаванне папскаму пасаду. Барацьба за аўтаномію нацыянальнага касцёла ад польскага працягвалася і пасля Вітаўта. Беларуская шляхта дамагалася перавагі: з першых 18 біскупаў толькі тры – першы, трэці і чацвёрты – былі палякі, астатнія – беларусы. Толькі паступова польскі ўплыў пачаў узмацняцца, асабліва пасля катастрафічных войнаў з Расіяй у XVII стагоддзі.

Касцёл Святой Ганны ў Вільні. Пабудаваны ў канцы XV – сярэдзіне XVI стагоддзя. Як пісаў у 1928 годзе даследчык гісторыі архітэктуры Мікола Шчакаціхін, гэта "адзіны ў Беларусі помнік, дзе выяўлены тыповыя рысы позняе царкоўнае готыкі стылю flam-boyant ("палымяная") з яе падробненымі дэталямі, замілаваннем да вострых і стрэльчастых дэкарацыйных формаў... Агульнае ўражанне ўсяе гэтае лёгкае і прыгожае будовы – амаль што бездакорная ў сваёй гармоніі і стылістычнай вытрыманасці. Здаецца, нібыта ўвесь фасад нястрымана імкнецца ўгару ў лёгкай складанасці безлічных вострых вуглоў і яшчэ болей завостраных шпіляў".

Здаўна касцёл лічыцца адным з найпрыгажэйшых архітэктурных помнікаў Еўропы. Калі ў 1812 годзе Напалеон увайшоў у Вільню, дык, уражаны яго харастом, сказаў: "Калі б я мог паставіць гэты касцёл на далонь, я перанёс бы яго ў Парыж".

Алесь ЖЛУТКА.

57. Хто такі Астафей Валовіч?

Астафей Валовіч (каля 1520–1587) – выдатны палітычны дзеяч эпохі Адраджэння, які нарадзіўся на Гарадзеншчыне. Ён адыграў выключную ролю ў гісторыі нашага гаспадарства. На [illegible] Валовіч займаў галоўныя пасады ў Вялікім Княстве Літоўскім: найвышэйшага пісара, маршалка дворнага, земскага падскарбія (1561–1566), падканцлера (1566–1579), троцкага каштэляна (1569–1579), віленскага каштэляна (з 1579), канцлера (1579–1584) і, нарэшце, віленскага ваяводы (1584–1587). Ён належаў да эліты тагачаснага беларускага грамадства.

Неардынарныя таленты Астафея Валовіча выявіліся ў час падрыхтоўкі і рэдагавання другога Статута Вялікага Княства 1566 года. [illegible]

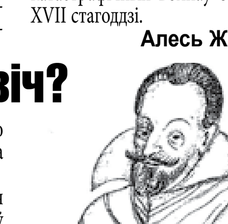
А.Валовіч вызначаўся асабістай мужнасцю. Ён быў сярод тых людзей, хто пад сваімі харугвамі [illegible] беларускае рыцарства [illegible] над Масковіяй [illegible] цяжкай Інфлянцкай вайны.

Да таго ж А.Валовіч быў шчодрым мецэнатам. Разумеючы ролю асветы, пашырэння навукі, ён увесь час [illegible] друкарні, [illegible] сродкаў на выданне кніг, [illegible] школ і навучанне [illegible] на будучыні.

Пад змешчаным тут партрэтам Астафея Валовіча ёсць эпіграма – [illegible]

[illegible] ваўка затаўчэ, [illegible]
[illegible]
Чым ты, Астафей, –
"Вол Златарогі".
[illegible] збочыш з дарогі.

Іван САВЕРЧАНКА.

Партрэт Астафея Валовіча. Малюнак XVI стагоддзя.

Астафей Валовіч застаўся ў памяці нашчадкаў шчырым і паслядоўным прыхільнікам незалежнасці нашай краіны. Шмат сіл і сродкаў ахвяраў ён, бароніцы Айчыну і ад маскоўскіх захопнікаў, і ад "сябровў"-палякаў, якія наўзамен вайсковай падтрымкі дамагаліся ліквідацыі праз саюзны дагавор Беларускага гаспадарства.

Менавіта дзякуючы А.Валовічу і ягоным паплечнікам Вялікае Княства здолела тады "між двух мячоў" захаваць свой суверэнітэт.

Для паўнейшай характарыстыкі асобы А.Валовіча варта падаць выняткі з тэстаменту, што сведчаць пра ягоны гуманізм, міласэрнасць і набожнасць: "Пацвярджаю гэтаксама, што ва ўсіх маіх маёнтках нявольнікі ды іншыя несвабодныя паводле дзедзічнага права людзі, мужчыны і жанчыны, навват калі яны вязні ці даўжнікі, абвяшчаюцца вольнымі. Яны маюць права вольна служыць альбо пайсці туды, куды пажадаюць... Паўсюль, дзе маю школы ды шпіталі, колькасць іх ні ў якім разе не змяншаць. Усіх маіх крэўных, а таксама сіротаў належыць вучыць у школах без платы. А ў шпіталі даваць прытулак сама меней 20 жабракам".

58. Хто такі Леў Сапега?

Леў Сапега (1557–1633) – зорка першай велічыні на небасхіле палітычнай гісторыі Беларусі. Ён нарадзіўся ў маёнтку Астроўна на Віцебшчыне ў шляхецкай сям'і. Л.Сапега атрымаў выдатную адукацыю – спачатку ў Нясвіжскай пратэстанцкай школе, а затым у Ляйпцыгскім універсітэце; свабодна валодаў пяццю мовамі.

Па вяртанні з Нямеччыны Л.Сапега быў [illegible] Стэфанам Батурам і прыняты на службу да вялікага князя. У 1579–1582 гадах на чале харугвы ён ваяваў супраць маскоўцаў.

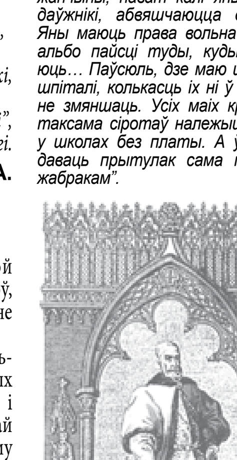
У 1584 годзе Л.Сапега ўзначаліў надзвычай адказнае пасольства ў Маскву, у часе якога выявіў неардынарныя дыпламатычныя здольнасці, дамогшыся падпісання вельмі выгаднага для Беларусі «вечнага міру», за што ў 1585 годзе прызначаны на пасаду падканцлера.

Як падканцлер, а з 1589 года як канцлер Л.Сапега кіраваў замежнай палітыкай Беларускага гаспадарства і прыкметна ўплываў на ўнутраныя жыццё краіны. Першараднае значэнне мае тым, што ён [illegible] зацвярджэнні Статута 1588 года, які гарантаваў [illegible] і палітычныя [illegible] Вялікага Княства [illegible] Польшчы і Масковіі. [illegible] што ён ужо тады быў прыхільнікам не абагульнення манархіі, [illegible] праважай дзяржавы, дзе пануюць законы, а не асобы.

Л.Сапега адыграў выключную ролю ў [illegible] ваенных кампаній [illegible] ў 1609–1611 і 1617–1618 гадах. Дзякуючы ягонай [illegible] Беларускае гаспадарства [illegible] пашыраны межы, [illegible] старадаўнія землі. Так, паводле падпісанага 1 снежня 1618 года Дзявулінскага замірэння Вялікаму Княству вярталіся Смаленск, Дарагабуж, Белы, Стараду[illegible], Невель, Себеж, Красеп, Ноўгарад-Северскі, Віцебская вобласць і Манастырскае гарадзішча.

Пра незвычайнасць асобы Л.Сапегі сведчыць і той факт, што [illegible] Вялікага Княства са Швецыяй, у 1625–1629 гадах, [illegible]

[illegible] Л.Сапегі [illegible] не толькі за[illegible], але [illegible] у гістарычны [illegible] перажыло новы [illegible] і культурнага [illegible] з поўным правам [illegible] «эпохаю Льва Сапегі».

Леў Сапега. Гравюра пачатку XVII стагоддзя.

У прамове на Сойме з нагоды выдання Статута 1588 года Леў Сапега, звяртаючыся да шляхты Вялікага Княства Літоўскага, казаў: "Бо як адзін сенатар рымскі другога штрафаваў, што права айчыны свеае ня ўмеў, так кожны абывацель варты ёсць нагананьня, каторы вольнасцю хваліцца, а праў сваіх умеці і разумець ня хочаць..." І далей з гонарам працягваў: "А есьлі каторому народу ўстыд праў сваіх ня умець, пагатоў нам, каторыя ня обчым (г.зн. не чужым) якім языком, але сваім уласным правы сьпісаныя маем і кождага часу, чаго нам патрэба ку адпору ўсякае крыўды, ведаці можам".

Іван САВЕРЧАНКА.
Тэксты да ілюстрацый падрыхтаваў Зміцер САНЬКО.

РЕДКИЙ АДРЕС

Ясли для... угря

Уникальный проект реализуется в рыбхозяйстве «Актам Фиш» Миорского района. Здесь разводится редкая рыба – угорь.

Не на сковородку...

Несколько лет назад владелец рыбного хозяйства «Актам Фиш» Анатолий Савчук выступил с инициативой разведения угря в лаборатории. В Европе подобных частных хозяйств немало, а в Беларуси они только появляются. Основной задачей своей работы директор фермы называет сохранение биологического разнообразия в белорусских озерах.

Угорь – рыба редкая, и будет обидно, если она полностью исчезнет. Вот Анатолий Михайлович и решил изменить ситуацию.

– В 2012 году я обратился к правительству, – рассказывает о создании фермы директор «Актам Фиш». *– Нашлись заинтересованные организации, и мы составили программу по сохранению европейского угря в Беларуси. Это уникальная рыба, которую в лабораторных условиях разводят не для того, чтобы сразу отправить на сковородку.*

Результат не заставил себя долго ждать. Осенью минувшего года угрем из миорской лаборатории было зарыблено озеро Свирь Нарочанского национального парка. К слову, на этом и зарабатывает хозяйство «Актам Фиш», выполняя заказы организаций, которые занимаются зарыблением. Как отмечает Анатолий Михайлович, угорь не запускался в озера Беларуси более 10 лет.

– Угря ловили, а зарыблять озера страны никто не спешил, – объясняет владелец рыбхозяйства в Миорах. *– В итоге ценной рыбы становилось все меньше. Сейчас ситуация изменилась. Витебский облисполком принимал участие в финансировании проекта по разведению угря, есть планы, которые будем реализовывать. Одним словом, работы хватает.*

Уникальная лаборатория

Рыбное хозяйство находится в 15 километрах от города. Лаборатория, в которой разводят рыбу, полностью автоматизирована. Инженер-рыбовод **Юлия Пищало** приглашает в помещение и рассказывает об условиях содержания угря. Сама девушка работает в хозяйстве уже второй год после Горецкой сельскохозяйственной академии. Юлия снимает жилье в Миорах, признается, что зарабатывает больше, чем некоторые жители райцентра.

В лаборатории инженер-рыбовод следит за приборами и оборудованием.

– В Беларуси есть хозяйства, которые выращивают форель и осетра, – говорит молодой специалист. *– Мы единственные на просторах СНГ, кто разводит угря. Кроме этого, нашу лабораторию проектировали и строили только белорусские специалисты.*

По словам Юлии Пищало, для работы в лаборатории достаточно одного сотрудника. Девушка признается, что, несмотря на учебу в сельхозакадемии, некоторые нюансы профессии пришлось осваивать уже на рабочем месте. Разведением угря в Беларуси никто не занимался, поэтому и информации было мало.

– Вода циркулирует по кругу, – рассказывает инженер-рыбовод про условия содержания угря. *– Вода, которая поступает из скважины, не соответствует нормативам выращивания рыбы. У нас установлена специальная система очистки воды: с помощью фильтров ее избавляют от железа и меди, потом вода проходит биологическую очистку, то есть специальные бактерии поглощают аммиак. После этого вода насыщается кислородом.*

В результате этого процесса в бассейн к малькам поступает дистиллированная вода. Также важным моментом является температурный режим (плюс 25 градусов) и кормление рыбы. При соблюдении всех правил содержания для мальков угря создаются идеальные условия. К слову, специализированный корм рыбхозяйство «Актам Фиш» приобретает в Европе. По словам Юлии Пищало, импортный комбикорм обеспечивает сбалансированное питание. Кормить угря нужно каждые три часа. Как только рыба достигает товарного вида, ее нужно выпускать в озеро, так как дальнейшее содержание в лаборатории становится нерентабельным.

– Конечно, после выпуска в озеро часть будет поймана рыбаками, а другая часть отнерестится. Угорь – рыба ценная, и разрешен только ее промысловый лов, на который установлен лимит. Рыбаки-любители знают, что за ловлю угря выписывают немалые штрафы. Часты случаи, когда люди выпускают угря обратно в озеро – не хотят попадаться рыбнадзору, – услышал я от инженера-рыболова из Миор Юлии Пищало.

Роман ВАСЮКОВИЧ.

Фото автора.

З-ЗА КРАТАЎ

У брэсцкім СІЗА ўзбунтаваліся зняволеныя

Спецназ жорстка падавіў масавыя беспарадкі ў следчым ізалятары №7 па Брэсцкай вобласці.

Падставай для выкліку групы спецыяльнага прызначэння стала бойка зняволеных у адной з камер. Яны адмовіліся выконваць патрабаванні супрацоўнікаў СІЗА. Суседняя камера далучылася да зачыншчыкаў бунту ўжо за кампанію. Паколькі беспарадкі не ўдалося падавіць сваімі сіламі, выклікалі спецназ.

Па такім сцэнарыі ў следчым ізалятары прайшлі тактыка-аператыўныя вучэнні па ліквідацыі масавых беспарадкаў.

Як распавёў абласной газеце начальнік следчага ізалятара №7 падпалкоўнік унутранай службы Міхаіл Вашкевіч, падобныя вучэнні ў СІЗА адбываюцца рэгулярна: *«Адміністрацыя СІЗА цалкам забяспечвае ахову і нагляд, такіх супрацьзаконных дзеянняў з боку зняволеных мы не дапускаем, але павінны быць гатовы да прадухілення падобных нестандартных сітуацый».*

Вера ВІР.

Фота Валерыя Караля.

ДА ВЕДАМА

Цяжарным жанчынам за руль нельга...

Міністэрства аховы здароўя спецыяльнай пастановай вызначыла пералік захворванняў і супрацьпаказанняў, якія перашкаджаюць кіраванню механічнымі транспартнымі сродкамі.

У пераліку, у прыватнасці, вызначаны захворванні і супрацьпаказанні, якія перашкаджаюць кіраванню механічнымі транспартнымі сродкамі розных катэгорый – ад матацыклаў і легкавых аўтамабіляў да трактароў.

Сярод некалькіх дзясяткаў захворванняў, названых у пераліку, – некаторыя захворванні вачэй і вестыбулярнага апарата, вуха, горла, гартані, трахеі, некаторыя хірургічныя захворванні, захворванні ўнутраных органаў, нервовай сістэмы, псіхічныя расстройствы. Да супрацьпаказанняў аднесена і цяжарнасць на тэрміне 30 тыдняў і больш.

Пры гэтым у пераліку па кожным захворванні маецца абазначэнне ўмоў, пры якіх асобы дапускаюцца паводле медыцынскіх паказанняў да кіравання транспартнымі сродкамі.

О СОКРОВЕННОМ

Песня первой любви в душе до сих пор жива...

О личном, о самом сокровенном у нас не принято говорить вслух. Но почему? Когда ты счастлив, когда вот уже целых полвека с тобой любимый человек – это разве не повод взяться за перо?

К этому подтолкнули и мои давно взрослые дочери. Как-то я чистил картошку для праздничного стола и одна из них сказала: «Ты вот, папа, написал столько статей в свою любимую «Народную Волю» о разных людях и всевозможных событиях, а о тебе лично и о нашей маме мы не читали ни разу. Хотя ты в возрасте двадцати четырех лет, будучи еще курсантом военного училища, был в нее страшно влюблен... Ваша жизнь достойна быть хорошим примером для других». И, чтобы подзадорить меня, продолжила: «Мы еще с детства помним, как ты напевал под гитару для мамы в дни ее рождения изумительную, сейчас совсем забытую песню в исполнении когда-то суперпопулярного Владимира Трошина:

Есть такая любовь,
Та, что жизни длинней,
Как большая река,
Все полней и нежней.
Сколько лет мы с тобой
Общей тропкой идем,
И ни облачка нет
В ясном сердце твоем...»

И действительно, есть такая любовь, что жизни длинней... Именно она так порой всколыхнет, взволнует душу, что хочется по-мальчишески прыгать, петь и плясать.

Цветана моя...

Рассказ о своей Первой и Единственной Любви начну с того, что «в миру» она – Света, а с учетом возраста – Светлана Ивановна. Впервые увидел это чудо в день полета Юрия Гагарина в космос. Увидел и вспомнил чьи-то стихи, написанные в форме диалога между парнем и девушкой, которые только что познакомились:

– А как зовут вас, скажите?
– Света.
– Ой, глаза у вас какие?!
– Свои.
– А может, Света, вы из света,
Из дождя и хвои?

Потом, уже «в прозе», я спросил: «А можно, я буду называть вас Цветаной?». «Ой, как это интересно! А я вас буду называть по-венгерски – Шани. Так по-ихнему переводится имя Саша...»

Оказалось, что она почти в совершенстве знала венгерский язык, как и русский, и украинский. Вместе с матерью, отчимом и младшей сестрой Ларисой в конце 1940-х – начале 1950-х она объездила все украинское Закарпатье, а население в тех местах говорит в основном на мадьярском, то есть на венгерском языке. Там же моя Цветочка и «нахваталась иняза», чем сильно удивляла и буквально привораживала к себе наших новых венгерских друзей, когда я с семьей в начале 1980-х был переведен на службу в Южную группу войск, расположенную на территории тогдашней Венгерской Народной Республики. Что сильно помогало ей без переводчиков устанавливать нужные контакты с местными властями и организациями; ее охотно принимали на работу в наши Дома офицеров на должность инструктора, в обязанности которого входило «укрепление тесных интернациональных связей», подготовка концертов армейской художественной самодеятельности, в которых большинство номеров исполняла сама Цветочка. Она даже умела дирижировать полковым солдатским хором.

А родилась Светлана в Москве, где некоторое время служил ее отец, Иван Ильич Козлов, боевой летчик-истребитель. Как и мой батя Иван Александрович Ольховой, потомственный южноукраинский казак-землепашец, который прошел немало километров дорогами войны. Эти биографические моменты в определенной мере сблизили меня с Цветаной.

Тут мне хочется рассказать о предыстории нашего знакомства. В начале шестидесятых был я бравым 20-летним хлопцем, чем-то похожим, скажу без хвастовства, но главного героя поэмы украинского писателя XVIII–XIX веков И.П.Котляревского «Энеида»: «Эней був парубок маторний і хлопець, хоч куди, козак!» Так вот я после Горловского (в Донбассе) горного техникума пошел работать мастером на одну из угледобывающих шахт. Позже стал курсантом Львовского высшего военного училища. Наши лихие парни, бравые красавцы-«юнкера», были, что называется, нарасхват среди местных «западенских» девчат. А были они одна другой краше. Я их ну очень сильно тогда стеснялся, даже побаивался. Видать, по причине своего колхозно-крестьянского происхождения и неистребимого малороссийского акцента. Поэтому, пока учился в «бурсе», был «без девчины», с которой можно было бы связать дальнейшую свою офицерскую судьбу. Но лишь до той поры, пока к нам в училище не прибыла «для укрепления шефских связей» самодеятельная концертная бригада, состоящая исключительно из совершенно очаровательных юных представительниц прекрасного пола. Одна из этих леди то и дело появлялась на сцене училищного клуба и на чистейших украинском и русском языках исполняла свои номера. Я прислушался – ведущий концерта объявил ее: «И снова перед вами выступает неподражаемая Светлана Козлова!»

Она и в хоре пела, и в вокальном ансамбле, и солировала, исполняя и классику, и народные песни своим высоким чарующим сопрано, и щебетала детским голоском какие-то забавные детсадовские байки, держа в напряженном внимании и восхищении целый зал курсантов. А главной изюминкой ее номеров было то, что эта писаная красавица-щебетуха была одета в восхитительный украинский национальный наряд, который был ей ой как к лицу! Поэтому я сразу положил на такую «гарную дивчину» (считал ее украинкой) глаз. И – «заболел»: почувствовал, как меня неодолимо тянет к ней, словно магнитом...

Однажды во время концерта наших милых и очаровательных гостий сменила на сцене сугубо мужская курсантская художественная самодеятельность. Я и заметить не успел, как девушки куда-то исчезли, и испугался, что больше они к нам не приедут. Сник-пригорюнился, расстроился прямо-таки до сердечной боли, словно у меня внутри в тот момент что-то оборвалось. Но тут произошло чудо! Наши юные гостьи, переодевшись за сценой в обыкновенную, уже не концертную одежду (всех нас ожидало главное, всеми ожидаемое действо – танцы – под наш курсантский полуподпольный «джаз-бэнд»!), цепочкой вошли в зрительный зал, где для них были приготовлены ряды кресел. Мне полегчало, но свою «зазнобу» я никак не мог среди них отыскать... И вдруг прямо перед собой слышу знакомое щебетанье (на чистейшей украинской «мові»). Она вместе с подругами, которые, как я потом узнал, почти все приехали во Львов из западных областей Украины, села прямо передо мной и моими закадычными друзьями-курсантами... Я был самым счастливым человеком на свете! Мы стали подшучивать и задевать пока еще не знакомых нам барышень, стараясь привлечь их внимание а моя симпатия возьми и заяви во всеуслышание эдакое вызывающе-хулиганистое: «Чем так вот усердно упражняться в красноречии, товарищи кавалеры, лучше взяли бы да накормили нас! Правда, девочки?»

Девочки оживленно закивали головами, не замечая нашу некоторую оторопелость от столь дерзкого вызова и, как нам казалось, совсем не женской смелости. Но я почувствовал и здесь некий знак судьбы... Козлова со своей мальчишеской стрижкой, вся какая-то лучистая и подвижная, как ртуть, была похожа и на киношного Гавроша, и на популярнейшую героиню фильма «Девчата» Тосю в исполнении неповторимой Надежды Румянцевой... Как потом я узнал, наши гости из львовского «музпеда» жили, можно сказать, впроголодь, получая мизерную стипендию. Время было трудное: в СССР шли хрущевские эксперименты с повсеместными посевами кукурузы – даже хлеб был с вкраплениями этой «царицы полей»! Значительно – как нас уверяли, временно – подорожали мясо, сливочное масло и другие продукты. Мы же, «вояки», были на полном государственном обеспечении: с трехразовым, почти санаторным питанием в столовой, где были столики на четырех человек, а не так, как в солдатских столовых или тюрьмах. Несмотря на то, что ужин на момент начала концерта уже прошел, я, осмелев до неузнаваемости, предложил своим трем друзьям в перерыве отвести мою желанную и трех ее самых близких подруг в училищную столовую, где мы попросили хорошо знающих нас официанток угостить наших «подшефных» по полной программе курсантским ужином с усиленными порциями. Да еще сбегали в местный буфет за конфетами и печеньем.

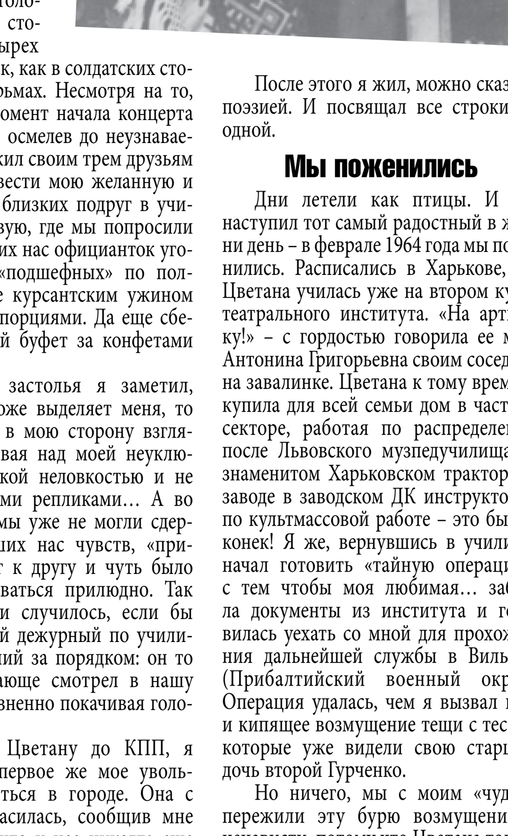
Во время застолья я заметил, что Козлова тоже выделяет меня, то и дело бросая в мою сторону взгляды и подшучивая над моей неуклюжей крестьянской неловкостью и не совсем удачными репликами... А во время танцев мы уже не могли сдержать охвативших нас чувств, «приклеились» друг к другу и чуть было не стали целоваться прилюдно. Так бы, убежден, и случилось, если бы не оперативный дежурный по училищу, наблюдавший за порядком: он то и дело угрожающе смотрел в нашу сторону, укоризненно покачивая головой...

Провожая Цветану до КПП, я предложил в первое же мое увольнение встретиться в городе. Она с радостью согласилась, сообщив мне доверительно, что у нее никогда еще не было настоящего парня. Мы оба были бесконечно рады и счастливы от того, что познакомились именно в тот поистине исторический день. Было 12 апреля 1961 года, только что из космоса вернулся Юрий Гагарин! Мы сразу почувствовали, что это – навсегда.

На следующий день я пошел вместе с ребятами в караул: охранял училищный склад горюче-смазочных материалов. И, стоя с «калашниковым» на посту, в два часа ночи при свете апрельского месяца, что называется, в два счета сочинил стихи (впервые в жизни!), которые и подарил Цветане в первое же наше официальное свидание.

Помню, черновой набросок в записной книжке я показал своему другу Толе Тарану, для которого, по его настойчивым просьбам, частенько пел в часы отдыха и всевозможных наших развлечений любимые им украинские народные песни. Он их просто обожал и слушал, когда не сдерживая слез: «Рідна мати моя, ти ночей недоспала, ти водила мене у поля край села. І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала, і рушник вишиваний на щастя, на долю дала...» Толя с интересом пробежал несколько раз по моим каракулям и, вскинув свои туманно-сиреневые очи, произнес: «Неужели сам написал?» В подтверждение я наизусть продекламировал:

Эй ты, месяц! Слышишь, красавец?
Сколько звезд у тебя, красавиц?
Сколько подружек, скажи, невест?..
Он мне в ответ:
«О, да всех их не счесть!»
А у меня есть одна, невеста...
Знаю, средь звезд твоих ярких
ей места
Нету. Но ты же, чудак, ревновал,
Помнишь, когда я ее целовал?
Даже краснел ты своим
полукругом,
Видя, как я обнимаю подругу...
Значит, жалел и завидовал мне,
Что не живешь здесь,
на грешной земле!

После этого я жил, можно сказать, поэзией. И посвящал все строки Ей одной.

Мы поженились

Дни летели как птицы. И вот наступил тот самый радостный в жизни день – в феврале 1964 года мы поженились. Расписались в Харькове, где Цветана училась уже на втором курсе театрального института. «На артистку!» – с гордостью говорила ее мать Антонина Григорьевна своим соседкам на завалинке. Цветана к тому времени купила для всей семьи дом в частном секторе, работая по распределению после Львовского музпедучилища на знаменитом Харьковском тракторном заводе в заводском ДК инструктором по культмассовой работе – это был ее конек! Я же, вернувшись в училище, начал готовить «тайную операцию», с тем чтобы моя любимая... забрала документы из института и готовилась уехать со мной для прохождения дальнейшей службы в Вильнюс (Прибалтийский военный округ). Операция удалась, чем я вызвал гнев и кипящее возмущение тещи с тестем, которые уже видели свою старшую дочь второй Гурченко.

Но ничего, мы с моим «чудом» пережили эту бурю возмущения и ненависти, потому что Цветана только для вида не хотела ехать «за тридевять земель», а на самом деле на ушко уговаривала меня непременно взять ее с собой. Я снова чувствовал себя на седьмом небе, так как сильно ревновал ее тогда к будущим художественным руководителям, режиссерам, сценаристам...

И только уже в Вильнюсе, листая в часы досуга ее многочисленные домашние фотоальбомы, я с удивлением узнал, что моя ненаглядная – знаменитость. Проживая с родителями в местечке Бобрка подо Львовом, где ее отчим возглавлял какую-то важную научно-исследовательскую агрофирму, моя «боевая подруга», обладающая от природы классическим сопрано, еще со школьных лет мечтала стать солисткой единственного тогда в СССР межколхозного народного симфонического оркестра. Даже выступала с этим оркестром в дни Декады украинской литературы и искусства в Москве (1960 год, см.фото).

Когда мы после моего перевода в Белорусский военный округ обосновались в Минске и я вышел в отставку, ее голос в полную силу зазвучал на концертах самодеятельных коллективов города, в Доме ветеранов, в столичном хоре работников просвещения, на смотре-конкурсе самодеятельных талантов Фрунзенского района Минска, посвященном 60-летию Великой Победы (где мы с ней, кстати говоря, заняли первое место в номинации «семейный дуэт»)... А я до сих пор корю себя за то, что когда-то, будучи слишком самонадеянным и амбициозным лейтенантом, «сорвал» ее из театрального института, где Цветана училась с уже знаменитыми тогда киноактерами Светланой Коркошко, Леонидом Быковым (помните прекрасные кинофильмы «В бой идут одни старики», «Максим Перепелица) и другими будущими мастерами театра и кино. Но мы с ней по-настоящему счастливы: ведь никакие житейские перипетии и передряги не смогли разлучить нас (жена так и осталась «просто музыкальным педагогом», несмотря на то, что окончила заочно еще и филологический факультет университета), наши дочери-красавицы подарили нам прекрасных внуков...

На том памятном для меня концерте в далеком 1961 году Она пела (как и в дни Декады в Москве) неизвестную дотоле мне, крестьянскому сыну, «Песнь Сольвейг» из сочинений норвежского композитора Эдварда Грига к драме Г.Ибсена «Пер Гюнт». Она стала песней моей первой любви (Сольвейг, согласно сюжету, прощает своего бывшего возлюбленного, предавшего ее), где кроме уникальной музыки, проникающей в самое сердце, есть и такие глубоко печальные, полные трагизма слова:

Зима пройдет,
и весна промелькнет,
Увянут все цветы,
снегом их занесет,
И ты ко мне вернешься –
мне сердце говорит.
Тебе верна останусь,
тобой лишь буду жить,
Ко мне ты вернешься,
полюбишь ты меня,
От бед и от несчастий
тебя укрою я...

С той поры я, будучи фанатом модного тогда джаза, влюбился в классическую музыку, а Цветана научила понимать ее. И я с благодарностью к Судьбе, к своей верной подруге говорю словами другого песенного шедевра: **«Песня первой любви в душе до сих пор жива, в песне той о тебе все слова!»**

Кто-то из читателей, возможно, скажет: неужто все пятьдесят (уже с хвостиком!) лет совместной жизни автор этих строк ни разу не провинился перед своей Цветаной, неужели все эти десятилетия прошли только в любви и согласии? Честно скажу, всякое было. Но главное – те горячие чувства, которые когда-то возникли в наших душах, не угасали ни на один день. И именно они брали верх, образумливали каждого из нас, когда, случалось, наступали неприятные моменты.

Кто из нас, мужиков, не попадал в ситуацию «шерше ля фам»? Хотя эту деликатную тему семейной жизни и не выносят на публичное обсуждение, а я вот решил через самую принципиальную в стране газету сказать: *было дело.* Каюсь перед своей несравненной супругой теперь уже, так сказать, принародно. Хотя и не понимаю, какая сверхъестественная сила толкает меня на это, управляет в данном случае моим пером... Однако, как это ни покажется кому-то странным, будет мне от моего поступка большое утешение. Огромная морально-психологическая компенсация. Уникальный бонус. А именно: этим своим чистосердечным признанием «на миру» я хочу еще раз возвысить дорогую свою половинку над сегодняшней безрадостной обыденностью и таким несовершенным, неспокойным, сплошь и рядом карикатурно смешным и безумным миром...

Испытание грехом

После этих слов кто-то, возможно, скажет, цитируя Высоцкого: «Ты нам Лазаря не пой, а давай подробности!» Что ж... Был я тогда еще капитаном примерно в возрасте Иисуса Христа. Цветана на год моложе меня. Но у нас уже были две маленькие дочки. На службе в моем подчинении работала машинистка по имени Жанна (имя, конечно же, изменено). Студентка-заочница. У нее была чисто модельная внешность. С первого дня знакомства стал замечать на себе ее слишком откровенный, просяще-ожидающий взгляд.

Уходя из дома на службу, имел от жены каждый день строжайший приказ: обязательно, возвращаясь с работы, отовариться в гастрономе и принести в семью определенный запас продуктов питания. Поэтому я всегда старался пораньше слинять из кабинета. Но как-то Жанна меня неожиданно тормознула. Дождавшись, когда мы остались в помещении с ней вдвоем, она сказала: «Саша, задержитесь, пожалуйста, немного, мне надо поговорить...» Я удивленно вскинул брови, и она добавила: «Ну... посоветоваться хочу по одному важному вопросу».

Жанна начала с того, что попросила помочь ей написать реферат по истории русской литературы XVIII века. В этой области гуманитарных знаний я был неплохо подкован, поэтому сразу согласился. Но, собравшись уходить, снова был остановлен настойчивой и слишком смелой для своего возраста «леди». Оказывается, у нее сегодня день рождения (о чем мне, шефу, стыдно было тогда не знать!), поэтому она «для начала» принялась готовить кофе. Только начали смаковать его, как Жанна достала из своей сумочки изящный штофик коньяка, подавая мне заговорщицкий знак закрыть дверь на ключ... Хотел бы я увидеть того чудака, который в такой ситуации поспешил бы домой! После второй рюмки Жанна призналась, что влюбилась в меня с первого взгляда. Что мне было делать, когда ее чувственные пухленькие губки были в каком-нибудь десятке сантиметров от моего лица? Говорить, что я коммунист, а она комсомолка? Что меня дома ждут жена и двое детей, о чем она была прекрасно осведомлена?..

Короче, у нас, как теперь говорят, «начались отношения». И не только на рабочем месте. Опасаясь разоблачения, слухов и сплетен, разбора моего персонального дела на партийной комиссии соединения, боясь, что о таком вот моем «служебном романе» узнает Цветана, я потихоньку начал сбавлять обороты. Убедившись, что моя пассия во что бы то ни стало старается забеременеть, начал уговаривать ее просто дружить «без этого самого». Поняв, что я ни за что не брошу семью, Жанна решилась на отчаянный, дерзкий шаг. Улучив момент, когда в один из выходных дней меня не было дома, она пришла к нам домой и чуть ли не с порога заявила ошеломленной Цветане: «Отпустите ко мне своего мужа! Только со мной он будет по-настоящему счастлив!» И начала рассказывать в подробностях о наших встречах...

Особая пикантность данной ситуации была в том, что, когда я вернулся домой (по-моему, после бани), то увидел обеих дам, мирно пьющих чай, – так во всяком случае мне тогда показалось. Цветана, привстав из-за журнального столика, за которым было организовано чаепитие, подошла ко мне и сказала: «Вот пришла Жанна и просит меня отпустить тебя к ней. Если хочешь – иди. Я не держу...» Голос ее едва заметно дрожал, она с трудом сдерживала всхлипывания. Ее слегка покачивало, и, если бы я не поддержал ее за плечи, она наверняка упала бы... «Убирайся отсюда и больше не смей здесь появляться!» – кричал я, глядя на величественно восседавшую в кресле непрошеную гостью. Выпроводил ее за дверь, сказав напоследок несколько отчаянно злых, оскорбительных слов в ее адрес. За которые, впрочем, на следующий же день, придя на службу, попросил у Жанны прощения. Ибо в глубине души понимал, что во всем происшедшем был виноват прежде всего я сам: поддавшись юношеской легковесной влюбленности, излишне увлекся и позволил себе обнадежить жаждущую любви и человеческого счастья неглупую девушку из нормальной интеллигентной семьи. С ней мы, несмотря на такой вот «форс-мажор», еще длительное время продолжали ладить и успешно решать производственные задачи.

А Цветана – необыкновенная женщина, добрая и щедрая душа – тогда поняла и простила меня за злополучный «левак». И никогда не попрекала.

...Говорят: жизнь прожить – не поле перейти. Но если в душах двоих сохраняется та теплая, необыкновенно романтическая любовь, которая вспыхивает раз и навсегда, то и все невзгоды преодолеваются. Доказательство этому – моя неразлучность с моей несравненной Цветаной.

Александр ОЛЬХОВОЙ.

Минск.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

З бакалам і кнігай у «Камяніцы»

На гістарычнай прэзентацыі пілі малдаўскае віно, размаўлялі пра каханне і фатаграфаваліся з Уладарнай прынцэсай.

"Вы да нас на абед?" – з надзеяй запытвае супрацоўніца рэстарана "Камяніца", калі я пакідаю ёй у гардэробе сваю куртку. Яе пытанне становіцца зразумелым, калі мы праходзім праз першую залу рэстарана, запоўненую прыкладна на трэць (зрэшты, для сярэдзіны дня – нядрэнны паказчык). Але ў другой зале "Камяніцы" ідзе гаворка не толькі пра духоўны наедак. Гісторык і выдавец **Анатоль Тарас** прэзентуе серыю брашур "100 выдатных дзеячаў беларускай культуры", а таксама ладзіць лёгкі фуршэт з печывам, цукеркамі і малдаўскім віном.

"Камяніца" ў якасці пляцоўкі выбрана не без падстаў. Сама атмасфера рэстарана, яго інтэр'ер (напрыклад, дзіды і шлемы, прымацаваныя да сцен) – цудоўныя дэкарацыі да гістарычнай прэзентацыі. Апрача таго, як прызнаўся Тарас, рэстаратарам "Камяніцы" з'яўляецца яго сябра **Алег Пашык**. У кулуарах карэспандэнт "Народнай Волі" спытаў у Тараса, колькі ён заплаціў за "сяброўскую" арэнду памяшкання. *"Натуральна, нічога,* – адказаў гісторык. *– Хто ж бярэ грошы з сяброў?"*

Праўда, падчас прэзентацыі "Камяніца" не стала спыняць сваю работу. За барнай стойкай працягвалі гатаваць блюды і варыць каву, чый араматны пах адчуваўся ў зале. Часам гук кававаркі нават перакрываў выступленні. *"Нас глушаць, як калісьці "Голас Амерыкі",* – пажартаваў кінарэжысёр **Уладзімір Арлоў**, які прыйшоў на прэзентацыю не адзін, а з таямнічай спадарожніцай у рамантычным бардовым капелюшы. Ёй аказалася **Святлана Цітовіч**, у мінулым – характарная балерына сталічнага Опернага тэатра, а таксама дачка аднаго з герояў серыі, фалькларыста і дырыжора **Генадзя Цітовіча** (Арлоў напісаў пра яго кнігу). Галантны Арлоў прапанаваў зладзіць фотасесію са сваёй спадарожніцай. Першым на прапанову адгукнуўся Анатоль Тарас: які гісторык адмовіцца сфатаграфавацца з Уладарнай прынцэсай (гэтую ролю Цітовіч да нядаўняга часу выконвала ў "Лебядзіным возеры")?

А вось для супрацоўнікаў "Камяніцы" галоўнай зоркай прэзентацыі стала **Алена Турава**. Часам здавалася, што дзяўчына за барнай стойкай нават забылася пра сваю работу, слухаючы аповед дачкі выбітнага беларускага кінематаграфіста **Віктара Турава**. Алена расказала пранізлівую гісторыю кахання свайх бацькоў. Яе пачатак карэспандэнт "Народнай Волі" знайшоў у кнізе, якую Алена Турава напісала пра бацьку. Яшчэ з дзясятага класа Тураў быў закаханы ў дзяўчынку з суседняй школы – Свету Зузенка, маладзейшую за яго на два гады. Але падысці да "зоркі раёна" саромеўся. Толькі паступіўшы ў прэстыжную маскоўскую ВНУ, ён напісаў ёй ліст, дзе прызнаўся ў каханні. Магілёўская школьніца адказала на яго пачуцці. Як толькі выпадаў вольны час, Тураў прыязджаў да яе ў госці і пісаў бясконцыя лісты, каб Святлана не забылася пра яго. Калі дзяўчына стала студэнткай, яны ўзялі шлюб. Але на прэзентацыі Алена Турава расказала сумны працяг гэтай казкі: *"Калі мне было тры гады, бацька сышоў з сям'і, шчыльна кантактаваць з ім я пачала, будучы ўжо студэнткай".* Высветлілася, што раскол быў такі моцны, што Тураў больш ніколі не прыходзіў у былую сям'ю. Дзмагла пабачыцца з ім толькі праз 15 гадоў.

Кніга пра Віктара Турава – адна з пяцідзесяці, што выйшла ў серыі "100 выдатных дзеячаў беларускай культуры". Ідэя праекта з'явілася некалькі гадоў таму, калі Анатоль Тарас убачыў у шапіках "Белсаюздруку" кніжкі "100 выбітных дзеячаў Расіі". Гісторык вырашыў заснаваць серыю, прысвечаную беларускім дзеячам. Яе канцэпцыю Тарас патлумачыў проста: *"У нас няма палітыкаў, службоўцаў, вайскоўцаў, герояў вайны альбо супраціву. Мы выдаём кнігі выключна пра выбітных дзеячаў культуры, літаратуры, мастацтва, музыкі".* Усе брашуры выходзяць у кішэнным фармаце і ў мяккай вокладцы, іх памер невялікі – усяго 64 старонкі. Як прызнаўся Тарас, не ўсе аўтары гатовы працаваць у вызначаным фармаце. Ды і праект існуе на грамадскіх пачатках. Таму знайсці аўтараў няпроста.

Але спыніцца Тарас не збіраецца. *"На жаль, мы жывём у такой краіне, дзе няма традыцыі шанаваць сваё, ставіць на першы план сваіх. Расійскага мастака Віктара Васняцова ведаем лепш за беларуса Пятра Сергіевіча",* – адзначыў гісторык. Таму да 2018 года ён плануе завяршыць выданне серыі (пакуль пабачылі свет 50 кніг). Дарэчы, падчас імпрэзы хтосьці са слухачоў, задаволены якасцю малдаўскага віна, парапіў, каб наступная прэзентацыя таксама ладзілася ў "Камяніцы".

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

Фота www.svaboda.org

НА ЎЛАСНЫЯ ВОЧЫ

«Прэзідэнт-гатэль»: каму раскоша па кішэні?

Карэспандэнт "Народнай Волі" пабываў у самай фешэнебельнай гасцініцы Мінска – пяцізоркавым "Прэзідэнт-гатэлі", дзе даведаўся, колькі каштуюць нумары, мэбляй чыёй вытворчасці яны абстаўлены, а таксама знайшоў адказы на пытанні, як ажыццяўляецца кантроль за ежай, што прапануюць гасцям, і колькі каштуе тут порцыя чорнай ікры.

"Прэзідэнт-гатэль" быў пабудаваны ў самым цэнтры Мінска на месцы гасцініцы "Кастрычніцкая" ў 2013 годзе. Ён суседнічае з Адміністрацыяй прэзідэнта. Уваходзіць у структуру Кіраўніцтва справамі прэзідэнта.

Гатэльны комплекс – гэта 11-павярховы гмах, у якім апроч гасцінічных нумароў, уключаючы прэзідэнцкі люкс, размясціліся басейн, спа-цэнтр, лазні, саўны, цырульня, рэстараны, канферэнц-залы.

Тры месяцы не есці, каб суткі пажыць у прэзідэнцкім люксе

Пачнём з нумарнога фонду гасцініцы. Усяго ў "Прэзідэнт-гатэлі" іх 154, і пры ўмове стопрацэнтнай загрузкі адначасова тут могуць пражываць больш за 300 чалавек. Праўда, пакуль пра гэта можна толькі марыць, бо сярэдняя загрузка гатэля ў мінулым годзе склала ўсяго 35 працэнтаў.

Нумар класа "стандарт" мае агульную плошчу 32–34 квадратныя метры. Яго кошт – 162 долары ў суткі (пры ўмове анлайн-бранiравання пастаялец атрымлівае зніжку ў 10%, такім чынам за сутачнае пражыванне трэба будзе заплаціць 146 долараў). У гэтую суму ўваходзіць сняданак (калі без сняданка, дык нумар будзе каштаваць 99 долараў у суткі).

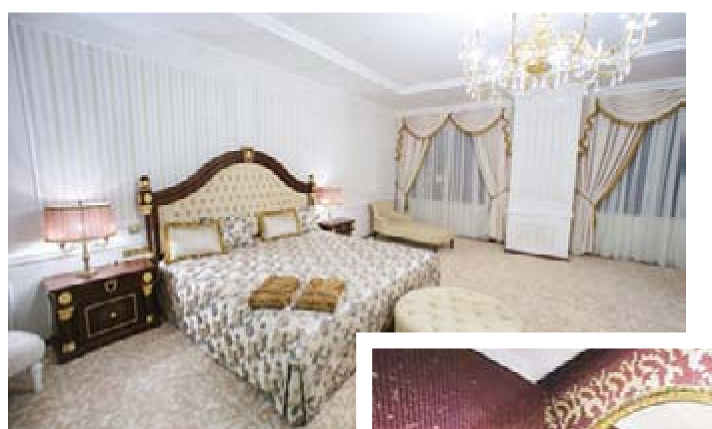
Што ў самім нумары? Тут можа знаходзіцца адзін двуспальны ложак памерам 1,8 на 2 метры альбо два ложкі памерам 1,4 на 2 метры. Акрамя ложка ў нумары ёсць стол, крэсла, спадарожнікавае ТБ, сейф, платны міні-бар, шафа для адзення. Падлога ў ваннай абавязкова з падагрэвам.

Для зручнасці гасцей, якія прыязджаюць у "Прэзідэнт-гатэль" сем'ямі, у некаторых нумарах ёсць спецыяльныя дзверы, якія вядуць у нумар з суседняга пакоя.

Як паведаміў дырэктар "Прэзідэнт-гатэля" **Мікалай Падрэзенка**, мэбля, якая знаходзіцца ў нумарах, альбо беларускай, альбо турэцкай вытворчасці (як вядома, і будавала гатэль турэцкая кампанія). Халадзільнікі і тэлевізары – беларускія.

Акрамя пакояў класа "стандарт" у нумарным фондзе гатэля ёсць двухпакаёвыя нумары катэгорыі "suite" і "junior suite". Сярод пераваг гэтых нумароў – большая плошча і ванны пакоі, у якім ёсць ванна з гідрамасажам. Кошт гэтых нумароў вагаецца ад 196 да 272 долараў за суткі.

Для аматараў больш просторных нумароў "Прэзідэнт-гатэль" прапануе трохпакаёвыя апартаменты плошчай ад 108 да 140 квадратных метраў. Іх кошт – ад 408 долараў у суткі. За гэтыя грошы госць мае магчымасць адпачыць у асобнай спальні, прыняць гасцей у гасцінай, папрацаваць у асабістым кабінеце і нават прыгатаваць сабе нешта на кухні. Акрамя ўсяго, у кошт апартаментаў уваходзіць касметычная прадукцыя прэміум-класа, таксама ў пастаяльцаў ёсць магчымасць расслабіцца ў ванне з гідрамасажам, а таксама папарыцца ў інфрачырвонай саўне, якая месціцца тут жа ў нумары.

Але разынкай гатэля, безумоўна, з'яўляецца нумар павышанай камфортнасці, які месціцца пад самым дахам – на 11-м паверсе будынка. Той самы прэзідэнцкі люкс.

Кошт пражывання ў гэтых апартаментах пачынаецца ад 1530 долараў. Не, Аляксандр Лукашэнка ў ім ні разу не начаваў, але ён даспадобы тым, каму раскоша па кішэні. Заплаціўшы гэтыя грошы, вы 24 гадзіны можаце атрымліваць асалоду ад знаходжання ў фешэнебельным памяшканні плошчай 500 квадратных метраў.

Уся мэбля тут выканана па індывідуальным праекце.

Галоўны пакой нумара – гасціная, пасярод якой у атачэнні трох беласнежных канап стаіць часопісны столік. Да гасцінай прылягае працоўны кабінет, дзе, седзячы на белых крэслах, за доўгім сталом могуць весці перамовы адначасова 8–10 чалавек.

Акрамя гэтага, у "прэзідэнцкім" нумары ёсць тры прасторныя спальні з вялікімі ложкамі. Іх памер 2,4 на 2,4 метра. У кожнай спальні асобная ванная з падагрэвам падлогі, гідрамасажам, душавой кабінай з хроматэрапіяй (лячэннем святлом). Сцены кожнага з ванных пакояў аздоблены шкляной мазаікай. Акрамя таго, пастаялец прэзідэнцкага люкса мае права карыстацца касметычнымі наборамі фірмы BVLGARI.

Вядома, што ў прэзідэнцкім люксе часта спыняюцца, напрыклад, зоркі расійскай эстрады. Жылі тут і Піліп Кіркораў, і Ігар Крутой. Праўда, фанаты таго ж Кіркорава, нават ведаючы, што кумір жыве тут, шанцаў сустрэць яго ў калідорах гатэля практычны не мелі: прэзідэнцкі люкс мае свой сакрэт – ліфт прама ў нумары. На ім госць, мінуючы калідоры і лесвіцы, можа свабодна трапіць альбо прама на паркоўку, альбо ў лобі-зону для пастаяльцаў.

Каб пражыць тут адны суткі, беларусу нават пры сярэдняй зарплаце ў 500 долараў прыйдзецца працаваць больш за тры месцы пры ўмове, што ён не будзе траціць грошы ні на харчаванне, ні на кватэру, ні на што іншае. Праўда, як прызнаюцца ў гатэлі, беларусы спыняюцца тут вельмі рэдка. Можа, таму ўсе аб'явы на тэрыторыі "Прэзідэнт-гатэля" напісаны альбо на рускай, альбо на англійскай мове. Хаця, безумоўна, большасць супрацоўнікаў (а абслугоўваюць гатэль прыкладна 250 чалавек) ведаюць беларускую мову і могуць свабодна на ёй размаўляць.

Бюджэтныя абеды і ікра па цане залатога злітка

Але "Прэзідэнт-гатэль" вядомы не толькі сваім прэзідэнцкім люксам. Яшчэ адна яго агульнавядомая адметнасць – кухня. Хто ж гатуе для гасцей самай элітнай гасцініцы Мінска, чыімі стравамі захапляюцца высокія асобы?

Стваральнікам меню, а таксама аўтарам многіх страў з'яўляецца адзін з лепшых кухараў Беларусі **Дзяніс Светаў**.

– *Афіцыйна мая пасада называецца "загадчык вытворчасці",* – раскрыў некаторыя сакрэты кухні Дзяніс Аляксандравіч. – *У мяне ў падначаленні працуе прыкладна пяцьдзясят чалавек, у тым ліку пяць шэф-кухараў. Праца на кухні "Прэзідэнт-гатэля" не спыняецца ні на секунду. Працуем нават ноччу. Менавіта начная змена адказная за прыгатаванне "шведскага сняданку". Па замове госця мы можам прыгатаваць любую страву ў любы час і падаць яе прама ў нумар.*

– Трэба думаць, што кантроль за якасцю прадуктаў, з якіх гатуюцца стравы на вашай кухні, вельмі пільны. Вас кантралюе нейкая санітарная служба?

– Не нейкая, а санітарная служба Кіраўніцтва справамі прэзідэнта. Прычым перыядычнасць візітаў санітарных урачоў на нашу кухню не залежыць ад таго, ці адбываюцца ў гатэлі нейкія палітычныя сустрэчы-перамовы. Дарэчы, вы ведаеце, што менавіта ў "Прэзідэнт-гатэлі" збіраліся перамоўшчыкі па Украіне? Дык вось падчас такіх мерапрыемстваў па загадзе Службы бяспекі кіраўніка дзяржавы ўвесь працэс прыгатавання і падачы ежы кантралюецца санітарнымі ўрачамі. А ўвогуле, нас правяраюць не радзей аднаго разу на тыдзень. Бывае, што і часцей.

– Ці праўда, што для прыгатавання страў выкарыстоўваюцца прадукты выключна беларускай вытворчасці?

– Праўда ў тым, што пераважная колькасць прадуктаў, якія мы выкарыстоўваем, – беларускія. Як вядома, у структуру Кіраўніцтва справамі прэзідэнта ўваходзяць у тым ліку і прадпрыемствы, так скажам, харчовай спецыялізацыі. І, паверце, беларускія прадукты вельмі якасныя. Прынамсі, тыя, што трапляюць на нашу кухню. Упор мы робім на тое, каб выкарыстоўваць беларускае, бо імпарт у любым выпадку даражэй. З замежнага ў нас, безумоўна, садавіна кшталту ананасаў, апельсінаў, бананаў, частка морапрадуктаў, рыба, напрыклад нарвежскі ласось, крэветкі. Таксама з замежжа нам прывозяць некаторыя віды сыроў.

Хаця, паводле майго назірання, у апошні час цікавасць да імпартных і экзатычных страў у нашых гасцей меншая, чым да страў нацыянальнай беларускай кухні. Многія госці чулі пра сапраўдныя беларускія дранікі ці мачанку, але не ўсе іх каштавалі.

– Дзяніс, вы, будучы галоўным чалавекам на кухні "Прэзідэнт-гатэля", па службе адстойваеце беларускую кухню?

– Што значыць "адстойваеце"? Самі ж ведаеце, што беларуская кухня – гэта смачна. У прафесіі я кіруюся галоўным правілам: стравы павінны быць не толькі смачныя, але і даступныя. Кухня – адлюстраванне культуры нацыі. Можна, канечне, вярнуцца да часоў Радзівілаў і лавіць перапёлку, каб яе згатаваць... Беларусы ўвогуле здаўна харчаваліся дарамі лесу. На сталах нашых продкаў былі стравы так званай паляўнічай кухні. Можна і сёння распісаць нейкі рэцэпт з аленіны... Я выступаю за тое, каб стравы гатаваліся ў асноўным з тых інгрэдыентаў, якія ёсць у нашым паўсядзённым жыцці (Дзяніс Светаў – аўтар некалькіх кулінарных кніг, якія можна заказаць у інтэрнэце ці знайсці ў беларускіх кніжных крамах. – **Аўт.**).

– Ведаю, што ў гатэлі практыкуецца пакуль нязвыклая для многіх сістэма бранчаў. Што гэта?

– Увогуле само слова ўтварылася ад двух англійскіх слоў (breakfast – сняданак і lunch – абед). Дык вось бранч – гэта час прыёму ежы паміж сняданкам і абедам. У "Прэзідэнт-гатэлі" рэгулярна праводзяцца падобныя мерапрыемствы. Бранч у нас арганізуецца ў выглядзе фуршэту і, паводле нашай задумкі, павінен цікавіць людзей, якія маюць інтарэс да кулінарыі. Звычайна гэта тэматычныя мерапрыемствы. Напрыклад, у нас праходзіў бранч, прысвечаны масленічнаму тыдню, у мінулым годзе быў велікодны бранч. Наведванне такога мерапрыемства з дэгустацыяй страў (а трапіць сюды можа любы жадаючы) каштуе нядорага – ад 250.000 рублёў.

– А колькі страў у меню рэстаранаў, якія працуюць у "Прэзідэнт-гатэлі"?

– Лік ідзе на сотні, але лепш бы вам самому пагартаць меню...

Сказана – зроблена. Для таго каб азнаёміць чытачоў з разнастайным меню "Прэзідэнт-гатэля", спатрэбіцца шмат газетнай плошчы. Таму складзём уласнае меню з дзясятка пазіцый. У рэстаране "Сталіца" "Прэзідэнт-гатэля" можна пакаштаваць:

- ікру чорную (50 грамаў) на перапёлчыных яйках з лімонам і ружовым перцам – 3.217.900 рублёў,
- карпача з цукіні (150 грамаў) – 146.200,
- рыбу дарада з гароднінай і імбірам (327 грамаў) – 386.200,
- салат з цяляцінай (220 грамаў) – 217.800,
- салат з птушкай і сырам пармезан (310 грамаў) – 127.600,
- грыбы белыя, запечаныя ў смятане, (170 грамаў) – 300.600,
- салянку мясную традыцыйную (250 грамаў) – 52.900,
- філе цяляціны на костцы з бульбай, запечанага с сырам і грыбным соусам, (430 грамаў) – 614.100,
- спагеці з соусам "Карбанара" (390 грамаў) – 191.600,
- свіную выразку на грыле (200 грамаў) – 157.800,
- марожанае шакаладнае з узбітымі вяршкамі (200 грамаў) – 86.400 рублёў.

Акрамя таго, у "Прэзідэнт-гатэлі" існуе "фітнес-меню" для тых, хто сочыць за фігурай. Вось некалькі прапаноў адтуль:

- лёгкі салат з кедравымі арэхамі (295 грамаў) – 168.900 рублёў,
- суп-пюрэ са свежага гарбуза (250 грамаў) – 82.800,
- бялковы амлет з крэветкамі (250 грамаў) – 543.400,
- свежавыціснуты грэйпфрутавы сок (100 грамаў) – 25.200.

Для тых, каму стравы асноўнага меню не па кішэні (порцыя чорнай ікры каштуе прыкладна як чатырохграмовы залаты злітак), але вельмі хочацца пакаштаваць нешта ў "Прэзідэнт-гатэлі", па буднях працуе абедзеннае меню. Кошт комплекснага абеду не перавышае 100.000 рублёў.

Інфраструктура: за здаровы лад жыцця

Арыентуючыся на сусветныя тэндэнцыі, мінскі пяцізоркавы "Прэзідэнт-гатэль" акрамя сваёй асноўнай функцыі па рассяленні гасцей мае што прапанаваць і аматарам здаровага ладу жыцця.

Курэнне на тэрыторыі і ў нумарах "Прэзідэнт-гатэля" забаронена. Тых, хто парушае гэтае правіла, штрафуюць. Праўда, курыць не забаронена на прылеглай да гатэля тэрыторыі. На вуліцы, побач з галоўным уваходам, нават ёсць спецыяльна адведзенае для гэтага месца.

А тыя, хто прыходзіць у гатэль не пакурыць, могуць разлічваць на вялікі спектр разнастайных паслуг, звязаных з доглядам за целам і актыўнымі спартыўнымі трэніроўкамі.

Што прапануе "Прэзідэнт-гатэль"? Як прызнаецца дырэктар установы Мікалай Падрэзенка, гонарам "Прэзідэнт-гатэля" можа па праве лічыцца спа-цэнтр. Па-першае, абсталяваны ён па апошнім слове гэтай галіны, па-другое, працуюць тут сапраўдныя прафесіяналы.

Вам могуць прапанаваць некалькі спа-праграм на выбар. Кошт адной паўтарагадзіннай працэдуры са шматабяцальнай назвай «1001 ноч", падчас якой вашу скуру напітаюць саставам на аснове гліны, складае 820.000 рублёў, а вось фірмовы марскі спа-догляд для мужчын (мінералізацыя скуры на аснове марской вады) пацягне на 850.000.

Таксама працуе тут і спа-капсула для тых, каму пасля кансультацыі спецыяліста-медыка паказана тэрматэрапія. Паўгадзінны сеанс абыдзецца ў 250 тысяч рублёў, а абанемент на пяць наведванняў – у 1.286.000.

Акрамя таго, у тутэйшым спа-цэнтры наведвальнікам прапануюць цэлы комплекс працэдур па касметалогіі цела. Ёсць, напрыклад, антыцэлюлітная праграма коштам ад 680 да 800 тысяч рублёў за наведванне.

Тым жа, хто жадае пазмагацца з цэлюлітам на плавальнай дарожцы, як кажуць, карты ў рукі.

У басейн "Прэзідэнт-гатэля" можа прыйсці любы жадаючы. Нават без уласных шлёпанцаў, якія можна набыць тут жа. Разавае наведванне басейна каштуе 100.000 рублёў, а абанемент на восем візітаў з 7.00 да 16.15 – 744.000. Эканомія хоць невялікая, але ёсць. Наведванне басейна ў "Прэзідэнт-гатэлі" можна сумяшчаць з трэніроўкамі на трэнажорах і саўнай. Адзін такі сеанс працягласцю дзве з паловай гадзіны аблегчыць ваш кашалёк на 330.000 рублёў.

Зразумела, што ўсе вышэйназваныя паслугі (басейн, трэнажоры, саўны) можна замаўляць і паасобку. Як кажуць, былі б грошы...

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ІЗ ПЕРВЫХ УСТ

Николай МИРНЫЙ:

«Для меня Макс – первый номер в мировом теннисе!»

Николай Николаевич МИРНЫЙ, отец известного белорусского теннисиста, рассказал «Народной Воле» о рекордах сына.

На днях стало известно, что **Максим Мирный** стал девятым теннисистом, выигравшим 700 матчей (!) в парном разряде. Юбилейную викторию наш соотечественник одержал на прошлой неделе во втором круге турнира серии «Мастерс», который проходил в Майами.

Кроме белоруса этот гроссмейстерский рубеж покорился канадцу **Даниэлю Нестору**, американцам **Бобу и Майку Брайанам** и **Шервуду Стюарту**, австралийцу **Тодду Вудбриджу, Марку Ноулзу** с Багамских островов, шведу **Йонасу Бьоркману** и **Леандеру Паесу** из Индии.

– Если говорить о рекордах, то на сегодняшний день Макс выиграл уже 947 матчей, ведь одиночные победы не менее важны, – говорит **Николай Николаевич МИРНЫЙ**. – А в одиночном разряде сын одержал 244 виктории. Кроме того, журналисты вспоминают о 49 выигранных турнирах, а вот, казалось бы, незабываемый турнир в Роттердаме в 2003 году почему-то забыли. Но ведь в таком случае получается юбилейное число победных турниров – 50! Обидно, конечно, но ничего…

– Сколько Максим провел матчей за свою карьеру?

– Сыграл примерно 1560 матчей, и с этими цифрами он также входит в десятку лучших теннисистов-профессионалов всех времен. Кстати, Макс ни разу (!) не снялся по ходу матчей! Не знаю, фиксируются ли в АТР подобные достижения, но для меня сын – первый номер в мировом теннисе. Без ложной скромности скажу, что тем, кто намерен покорять спортивные вершины, с него можно брать отличный пример.

– В этом году Максиму исполнится 39 лет, возраст далеко не юношеский. Сохраняются ли у него еще силы для большого спорта или, возможно, уже думает повесить ракетку на гвоздь?

– Безусловно, сыну сейчас непросто. Но мы точно знаем, что Макс занимается любимым делом и всегда хочет сделать свою работу сегодня лучше, чем вчера. Пока есть силы и здоровье, вся наша большая семья всячески помогает и поддерживает Максима в его работе.

Алесь СИВЫЙ.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info
9 772071 964000 16026

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 4.04.2016 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25 250 экз. Заказ № 1377